

ازدواج در اسلام

تالیف:

سید مصطفی کاشفی

ناشر:

کتابخانه طهوری

تهران خیابان شاه آباد

بها : ۲۵ ریال

4138180

• اهداء کتاب باباء ثلثه

بنام فرخنده زعيم مسلمان جهان تشيع قائد عظيم الشان حضرت
آيت الله العظمى آقاى حاج آقا حسين طباطبائى بروجردى متع الله المسلمين
بطول بقاءه مرجع تقليد شيعيان جهان قلم را در دست و منويات را برشته
تحرير مياورم اگر چه ناکامى ها زياد بود و پدرم در طفوليت از دنيا رفت
و نتوانستم از فيض حضورش بهره اى و از خرمن وجودش خوشه اى بچينم
لکن افسرده نيستم زيرا خداوندى که وعده فرمود ضعفا را پناه دهد
معلمى بس عاليقدر و پرافتخار از دنيا برخزان خود از شهرستان بروجرد
حرکت داد و براى حوزه مقدسه علميه قم ارزاني داشت و مخصوص
گردانيد تا پدرى باشد براى تمام حوزه هاى علميه عموما و براى حوزه
قم خصوصا و نيز از تشويقات باب گرام حضرت آيت الله کمره اى آقاى
حاج ميرزا خليل مدظله بود که توانستم در حوزه قم بمانم و از محضر انور
پرفيض بحر مواج علوم الاهى آيت الله طباطبائى بروجردى بهره مند گردم
سيد مصطفى کاشفى

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲	تقریظ حضرت آیت الله کمره‌ئی
۳	سبب تألیف کتاب
۷	مقدمه مؤلف
۱۱	محبت به نسوان
۱۴	وظائف شوهر نسبت به مسرخود
۲۱	ازدواج یا علاج فقر
۲۳	ترغیب بازدواج
۲۵	انتخاب همسر خوب برای پسران
۳۰	انتخاب شوهر برای دوشیزگان

صفحه	عنوان
۳۵	مذمت شوهر نکردن زنان
۳۶	وظائف زن نسبت بشوهر
۴۰	ساعات نیک و بد عقد
۴۱	آداب عروس بردن بخانه داماد
۴۲	آداب عروسی و هم خوابگی و تأثیر آن در نبوغ اطفال
۵۳	ارزش فرزند
۵۶	دعاء و نماز برای طلب فرزند
۶۰	دعاء برای پسر شدن فرزند
۶۱	راه زیبا شدن فرزندان
۶۲	نام گذاری فرزند
۶۵	عقیقه برای مولود و دعاء آن
۶۹	ختنه مولود و دعاء آن
۷۲	کیفیت شیر دادن بفرزند
۷۴	دایه خوب برای طفل تهیه کنید
۷۶	تعلیم و تربیت فرزندان
۸۰	محبت بفرزند
۸۳	فضیلت دختران

صفحه

عنوان

۸۵

گریه طفل و مرض او

۸۶

نواب حامله شدن زنان و وضع حمل و شیر دادن

۸۸

شبهات فرزند بالقوام و فامیل

۹۰

ظرفیت رحم در انسان

از دواج در اسلام

مجموعه ای است از احادیث معتبره معتمده اسلام در اهمیت زناشوئی و کیفیت انتخاب همسر برای پسران و دختران و ارزش فرزند و چگونگی تعلیم و تربیت آنان و تاثیر اوقات هم خوابگی در نبوغ اطفال و باضافه حقوق زن و شوهر را بر یکدیگر در این کتاب ملاحظه میفرمائید

تألیف :

سید مصطفی کاشفی ((میر محمدی خوانساری))

ناشر :

کتابخانه طهوری

تهران - خیابان شاه آباد

آبان ۱۳۳۴

تقریظ حضرت آیه الله کمره نئی مدظله العالی

کتابیکه جلو دیده شماست کتابی است که چشم بآن روشن میشود
معقبس از وحی و قبسی از طور سیناء محمد صلی الله علیه و آله است نور این کتاب
که ستاره ای است برای روشن کردن تالار خانه شما بدست قره العین علم و
عمل علامه یکتا و تحریر ربی همنا السید السند حجة الاسلام و المسلمین
آقای سید مصطفی کاشفی میر محمدی خونساری (تدوین و تالیف شده)
که شبها بیداری کشیده و ایام جوانی خود را در بهره ورساختن دیگران
صرف کرده اند و باضافه از داشتن تحصیلات و تالیفات مخصوصه خود بعالم
روحانیت در حوزه مقدسه علمیه قم توانسته اند این اثر علمی را نیز از
اصول معتمده حدیث استخراج و بجامعه فارسی زبانان تقدیم کنند لایزال
مؤیدا بدعاء العبد حاج میرزا خلیل کمره ای

سبب تالیف کتاب

تقریباً چهار سال قبل از طبع این کتاب در محضر درس زعیم مسلمین جهان حضرت آیت الله العظمی فی الزمان رئیس الملة والدين آقای حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی متع الله المسلمین بطول بقاءه الشریف افتخار حضور داشتیم و شرف درك محضر ایشان نصیبم بود

روزی حضرت معظم له قبل از شروع بتدریس در حالی که کتاب مبارک (وسائل الشیعه شیخ حر عاملی ره) را در دست گرفته بودند فرمودند این کتاب وسائل که مجموعه احادیث فقهیه شیعه است و مؤلف جلیل القدر این کتاب حقیقه بسیار زحمت کشیده تا چنین تالیفی بیادگار گذاشته لکن ما هم در حدود وسع خود باید زحمات ایشانرا تقدیر ورشته را تکمیل کنیم. بنا بر این باید عده ای از فضلاء مهیا شوند و حوزه ای برای تحریر وسائل تشکیل دهند که تقطیعات و مکملات و وسائل را اصلاح و تقلیلی در کثرت ابواب او بدهند و در حقیقت کتابی باشد در عین اینکه مزایای

وسائل را واجد باشد نکات زیر هم در او رعایت شده

۱- تمام اخبار از روی مدارك اصلیه ضبط شود و از تقطیع و تکرار جلو گیری شود .

۲- اشارات از هر بابی بیاب دیگر و هر کتابی بکتاب آخر معین و مشخص باشد .

۳- ابواب متناسبه و مسائل منضم با هم شوند تا تقلیلی در کثرت ابواب او رخ دهد .

۴- ابواب غیر متناسبه که مندرج در هر کتاب و هر جماعه الابوابی است استخراج شده در مورد مناسب خود میوب گردد .

۵- احادیث کتب اربعه استقصاء شود بوسیله فهرستها و وسائل نیز استقصاء گردد .

۶- تمام اخبار کتب اربعه با کتب مصححه خطیه مقابله شود و اختلاف نسخ ضبط گردد .

۷- موضع حدیث در مدارك اصلیه بوسیله گذاردن شماره صفحه کتب مطبوعه در مقابل حدیث با عدد ریاضی معلوم باشد

۸- در مقابل هر خبر اعم از اینکه از کتب اربعه یا غیر اربعه باشد مورد ضبط در وسائل ذکر شود که خبر چند از باب چند از جماعه الابواب فلان تا موارد مکسرره و تقطیع هر خبری را روشن کند و بسا که يك حدیث را وسائل در چند موضع بصورت تقطیع یا تکرار نوشته است

۹- احادیث کتب اربعه از غیر اربعه جدا و ممتاز نوشته شود و

از کتب غیر اربعه را تحت خطی اقفی در پا صفحه قرار دهند
۱۰- در اخبار کتب اربعه اگر خبری عیناً مثل خبر قبلیش بود
متناً یا سندا و متنناً باید (مثله) کرد و چنانچه مختصر اختلافی در الفاظ
داشته باشد اگر تلفیق ممکن باشد تلفیق با ما قبل شود و گرنه
مستقلاً نوشته شود لکن در اخبار کتب غیر اربعه این نوع از اخبار
بصورت (نحوه) شود
۱۱- مهمتر از همه باید مقدمه‌های بر این کتاب افزوده شود

در سه فصل

۱۲- فصل اول سفارش پیغمبر اکرم (ص) در باره عترت و اهل بیت
طهارت از طرق عامه بنقل احادیث این باب

۱۳- فصل دوم حجیة اخبار آحاد از طرق عامه بذکر احادیثی
که در این باب دارند

۱۴- بعد از آنکه از ولایت کبری بگذریم بین جمیع فرق عامه
ائمه اننی عشر از خاندان رسالت بعدالت و وثوق شناخته میشوند
ضمیمه شود با این حجیة خبر واحد عادل و باز ضمیمه شود اخباریکه
بعد مستفیض از ائمه علیهم السلام وارد شده که آنچه ما میگوئیم از
پدران و آنها از علی بن ابیطالب و او از رسول خدا صلی الله علیه و علیهم
اجمعین روایت کرده‌اند و همینکه سلسله سند جمیع اخبار شیعه بشهادت
ایندسته از اخبار به نبی اکرم (ص) برسد کلیه این اخبار بر جمیع فرق مسلمین
حجة است و هیچ راه فراری از عمل باین اخبار برای آنان نخواهد ماند
و بالجمله کتابی برای عالم اسلام و افتخاری برای جامعه تشیع است

وازنعم بزرگ الهی که در آن او ان نصیب حقیر شد این بود که از بدو شروع در این حوزه تحریریه شرکت کردم تا قسمت عبادات و معاملات را بحمد الله تا سال گذشته با تمام رسانیدیم و در تمام این مدت حوزه تحریریه مادرزویه بیت الشرف و دارالعلم حضرت آیه الله العظمی مدظله اشتغال بکار داشته و دارد و در حقیقت در زیر بال عنایت حضرت معظم له صبح و شام تشکیل می شود امید است قریبا تمام پذیرد و مورد قبول حضرت ایشان واقع گردد و با تاییدات خداوند سبحان منتشر شود و در دسترس علماء و مجتهدین عالم اسلام عموما و عالم تشیع خصوصا قرار گیرد و برای تمام افراد این حوزه تحریریه از جمله فقیر باقیات الصالحاتی باشد و پروردگار عالم این خدمت را خالصا لوجه الکریم قرار دهد

و آنچه مرا بر این تالیف و ادار کردن این بود که در شش ماه اخیر که جلد سوم و سائل در دست تحریر آمده بود از قسمت عمده جلد سوم که کتاب نکاح و کتاب طلاق و کتاب ظهار و کتاب لعان و کتاب ایلاء و کتاب کفارات باشد فارغ شدیم. در کتاب نکاح برخورد با احادیثی شد که از نظر زندگی فردی و اجتماعی دانستن آنها ضرور بود زیرا طریق انتخاب همسر خوب - کیفیت بدست آوردن فرزندان رشید - طرز تربیت آنها از نظر رهبران بزرگ عالم بشریت و رجال الهی یعنی ائمه اطهار علیهم السلام روشن میشد لذا بنظر رسید که این دسته از احادیث در جزوه ای جدا گانه بطبع برسد تا در دسترس علاقمندان بعلم و ادب قرار گیرد و برای اینکه عموم طبقات بتوانند حظ کامل و بهره وافعی برده باشند بفراسی منتشر

شد نهایت احادیث را از روی مدارك معتبره خود بانشان دادن صفحه
کتابیکه مدرك نقل بوده ذکر می کنیم تا کسانی که مایل باشند احادیث
را بصورت عربی مشاهده کنند به مدارك آنها رجوع نمایند و جمیع این
احادیث مسند است لکن ذکر سند در این مقام لزومی نداشت امیدوارم
خدمتی مقبول افتد

مقدمه مؤلف

آیا شما ازدواج را چطور تصور می کنید؟ آنرا امر ساده ای یا
فقط يك مسئله عشقی فرض کرده اید و باطن وی را مثل ظاهرش بازی می
پندارید؟ آیا فکر نمی کنید که شالوده يك زندگی سعادت مند کامروا
و یا محروم و بازمانده همین ازدواج باشد؟ آیا فکر شما اجازه میدهد که
ازدواج را مبدأ پیدایش نوابغ بزرگ عالم بدانید؟ آیا باور ندارید که
بیغمبران اولوالعزم و رهبران بزرگ بشر و علماء و مخترعین جهان از این
دریچه بوجود آمده اند

بنابر این که بزرگترین سرمایه و بهترین قوای هر کشور و ملتی رجال
برجسته علم و فضیلت و مردان با تدبیر است یکنفر عالم با تدبیر در يك
کشور میتواند سر نوشت هزار ساله يك ملت را بهترین و جهی تضمین
کند، باید دانست که

تهیه این گونه از مغزهای مفکر نورانی بعهده دستگاہ تکوین است
و گرفتن آنها را از این دستگاہ وابستگی دارد بداشتن نوباوگان پاک -
دامن باعفتی که در مکتب قرآن و تقوی و فضیلت تحصیل کرده باشند تا

بتوانند ازدیخت وجود خود بهترین نمره را در آغوش مهر مادری پرورش
داده به کشور و ملت تقدیم نمایند

و این طبقه از بانوان که عزت و عظمت و شرافت بشر را در پرده
جلال و وقار حفظ می کنند یافت نشوند مگر جامعه خواستگار اینگونه
از زنان باشد جامعه نیز بحکم غریزه طبیعی نمیتواند طالب چیزی باشد
مگر بمزایای دلربای او واقف گردد

اگر میخواهید مزایای همسر خوب را بدانید اگر مایلید لذت
زندگی را بفهمید اگر دوستدار فرزندان رشید صالح هستید اگر طالب
سعادت دنیا و آخرت میباشید باید در این دو مفصل از زندگی (یعنی
مرحله ازدواج و تربیت اولاد) با این کتاب مانوس شوید تا همای نیکبختی
و سعادت بر فراز خانه شما پروبال بگسترانند و از بهترین لذات مشروع و
کامیابی های زندگی برخوردار شوید

خوانندگان محترم متوجه باشند که عمده نظر شارع مقدس در
ترغیب بازواج و نشان دادن راه انتخاب همسر برای پسران و دختران تنها
بمنظور خاموش کردن آتش شهوت نبوده بلکه بمنظور اساسی و استفاده
از بهترین منابع ثروت یعنی بکار انداختن کارخانه آدم سازی بوده اگر
تنها بمنظور اطفاء شهوات میباشد اینهمه تاسیس قوانین و راهنمایی ها
برای وقت و ساعت ازدواج و همچنین تعیین وقت برای هم خوابگی با
نسوان و بالاخره این اندازه محدود کردن مرد و زن در عمل که بتفصیل
در این کتاب ذکر می شود لازم نبود بلکه واگذار بگریزه جنسی

مسی کرد تا هر وقت تحریک شود و میل پیدا کند در انجام عمل مرخص
و ماذون باشد.

اما دستور باینکه عقد ازدواج در هوای گرم نباشد، قهر در عرق
نباشد، زفاف و عروسی در شب باشد همخواهگی در اول ماه وسط ماه آخر
ماه نباشد تمام این دستورات برای همین جهت است که این عمل اگر چه
بظاهر خاموش کننده آتش شهوت است لکن در واقع بذرافشانی و پایه
ریزی فردی از افراد جامعه است که اگر طبق دستورات مقدسه اسلام
پایه ریزی شود و مطابق تعالیم عالیه رهبران دین مبین تربیت شود شاید
وجود مؤثری برای جامعه باشد و اگر رعایت نشود شاید میکرب مهلك
و خطرناکی شود و این لذت و انبساطی که از عمل جنسی دست میدهد
بمنزله رشوه‌ای است که بطبیعت حیوان داده شده تا شانه خالی نکند در
انجام وظائف الاعضاء

پس بر تمام مردم لازم است که در اولین مرحله زندگی زناشویی
همه جهات را در نظر بگیرند نه تنها هدف را لذت و کامیابی موقت بدانند
میائید یکقدم بطرف علم نزدیک شویم باید یکقدم بیشتر برداشت لکن
همین یکقدم که برداشته میشود باید روی نفس سرکش گذاشته شود
هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعلم - اگر شما مایلید بحقیقت
امر واقف شوید فکر کنید که آیا ممکن است که دستگاہ با عظمت خلقت
انسان ساده تر از خلقت و تولید گندم یا پنبه باشد همانطوریکه در
زراعت اگر مقدمات لازمه صورت نگیرد مثلاً بجای تخم صحیح و سالم

تخم ضعیف و مریض بکارند آنهم در زمین شوره زار در غیر فصل کشت در هم
چه صورتی بلکه در صورت فقدان يك شرط اگر جبرئیل امین بسر پرستی
این زراعت گماشته شود و از آب بهشت آبیاری کند نتیجه نخواهد داد
بهمین نسبت اگر کسی فرزند صالح رشید بر و مند بخواند باید دره قدمات
آن کمال رعایت را داشته باشد و تعالیم خاندان وحی را سره شق زندگی
قرار دهد.

در خاتمه اگر خداوند توفیق دهد اموری که در سعادت زندگی
يك زن و مرد و همچنین در قوی شدن جسم و روح فرزندان دخالت دارد
از نظر احادیث اسلام گوشزد خواهد شد امید است که جوانان رشید
و باهمت کشور کهن سال ایران عزیز در پیشرفت مقاصد عالیّه رهبران
مذهبی خود بکوشند و از هیچ مبارزه و پیش آمدی از پای ننشینند قدم
بقدم پیش روند هر چند بیگانگان راه را بر آنان دشوار و وسایل بی عفتی
را رواج دهند آنان باید بهمت عالی خود همه را از پیش پای بر داشته و
راه را برای خود و بازماندگان از خار و خاشاک پاک کنند

ارباب همم را چه غم از بی پروبالی است

زیرا که پر و بال همان همتش است

والحمد لله اولوا آخره - وفق الله لاءلاء كلمته العلیا عبده الراجی

السید مصطفی الكاشفی الخونساری

تذکره - نظر باینکه کتاب کافی و کتاب تهذیب که دو کتاب است

از مدارك این کتاب چون هر يك دو جلدند و هر جلدی در طبع نمره

جدا گانه دارد لذا نمرات صفحاتی که از جلد اول این دو کتاب بود رمز
(ج ۱) گذاشته می شود و بقیه نمرات از این دو کتاب بی رمز و مربوط بجلد
دوم آنها است

فصل اول

محبت به نسوان

(حدیث ۱: کافی ص ۷ تهذیب (ص ۲۲۷))

امام صادق علیه السلام فرمود: محبت به نسوان از اخلاق انبیاء

و پیغمبران است

(حدیث ۲: کافی ص ۷)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: من از دنیای شما دوست

ندارم مگر دو چیز را زن و عطر

(حدیث ۳: من لایحضره الفقیه ص ۳۱۲)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس محبتش به نسوان

بیشتر ایمانش بخدا زیادتر است

مؤلف گوید وضع اخلاقی مردم همیشه در افراط و تفریط است مثلا با اینکه چهاردهمین قرن است که دست تربیت از طرف اولیاءحق بسوی کشور کهن سال مآدراز شده و تا امروز هم علماء بزرگ عالم اسلام همان روش را تعقیب کردند باز می بینیم در گوشه و کنار این کشور هنوز آثار جاهلیت و بربریت باقیست و زنها را بحمالی و بارکشی و امیدارند در اکثر ایالات اداره امور زندگی از قبیل زراعت و نگاهداری احشام و اغنام بعهده زنان است در حالیکه تکالیف مخصوصه بزنان مثل حامله شدن و زائیدن و شیر دادن اطفال و حفظ آنها از یگطرف و خانه داری و شوهر داری و رسیدگی بخودش از طرف دیگر او را احاطه کرده

زنانرا همین بس بود در هنر

نشینند و زایند شیران نر

و نقطه مقابل آنها بعضی از مردمند که در مرکز کشور و در بعض از شهرستانها افراطی هستند و زن در قاموس آنها مفهوم خود را از دست داده و در زندگی آنان زن یعنی قبله مرد؟ زن یعنی شوهر؟ زن یعنی همه کاره؟ زن یعنی پله کسان ترقی؟؟ و بالتیجه در این خانواده ها مرد نیز بحکم اجبار مفهوم خود را از دست میدهد اینجا است که هر دو دسته بواسط دوری از دستورات نورانی دین مقدس اسلام از لذت زندگی محروم مانده اند لذا رسول خدا صلی الله علیه و آله فرموده

(محاسن ص ۲۹۹) اول چیزیکه خدا در او معصیت شد و مردم در آن چیز نافرمانی خدا کردند زن بود زیرا محبت بحد افراط موجب عصیان پروردگار عالم است این بود نمونه ای از وضع کشور کهن سال ما
من از مفصل این نکته مجملی گفتم

تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل

و از طرفی هم کثر بانوان تحصیل کرده امروز سخت در اشتباهند زیرا رفتارهای جاهلانه و نابخردانه ای که بعضی از شوهران نسبت بهمسران خود روا میدارند و در عین حال ادعای تقوای و قدس میکنند و متظاهر باآداب دینی هم هستند میبینند و بحساب دین می گذارند و در نتیجه در اثر عجله در قضاوت بسا خدشه ها در ایمان آنها وارد آید و جهت اشتباه آنها این است که گمان کرده اند که اشخاص متظاهر بدین آنچه در کارهای یومیه خود غلط یا صحیح انجام میدهند روی دستور شارع مقدس است در حالی که روح پاک پیغمبر عظیم الشان ما مسلمین از این اعمال بیزار است و نسبت به مقام بانوان مؤمنات کوچکترین جسارت و بی احترامی روانداشته اگر بانوان محترم تحصیل کرده موقعیت و حقوق زن را در مذاهب و ملل و دول متمدنه قبل از اسلام مورد مطالعه قرار دهند و نظر بتاریخ و عصر علمی رومیها (بریتانیا) کنند و ببینند افکار بزرگ دانشمندان آن عصر چهقدر نسبت بشخصیت زن منحرف شده تاجائی که ماهیت زن را از ماهیت انسان جدا دانسته اند و گفته اند که زن در حکم امتعه تجارتنی و در عداد

حیوانات است آنوقت تصدیق خواهند کرد که تنها قانونی که حقوق زن
و مرد را تعدیل کرده همین قانون مقدس اسلام است هنوز در مذهب یهود
وقتی زن حالت قاعدگی را دست دهد با او که هم غذا و هم صحبت نمی شوند
سهل است بلکه درب های اطاق را بروی او میبندند

فصل دوم

وظایف شوهر نسبت به همسر خود

حدیث ۵ من لایحضره الفقیه (ص ۴۲۴)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود آگاه باشید بهترین شما آنهایی
هستند که برای زنان خود بهترند و من بهترین شما هستم درباره زنان
خودم.

حدیث ۶ من لایحضره الفقیه (ص ۴۵۱)

امام صادق علیه السلام فرمود بی مروت است آن مردی که در شهر
خود باشد و در غیر خانه خود بخوابد (اگر چه در مهمانی باشد)
مؤلف گوید: زن باید در نظر شما محبوب ترین چیزها و لذیذترین
نعم پروردگار باشد تا وفق حیات و وسیع و تکیه گاه زندگی طرفین محکم
گردد، زن باید سرپرست خانه شما باشد و دخالت شما در امور مخصوص

بزنان شایسته نیست. يك شوهر با کدامن نباید غیر از وفا و عفت و پاکیزگی
و خانه داری از زن خود متوقع باشد.

حدیث ۷ کافی (ص ۷۸)

راوی گفت امام موسی کاظم علیه السلام را دیدم حنا بسته عرض
کردم فدایت شوم خضاب حنا کردید فرمود بلی زیبا ساختن و مهیا کردن مرد
خود را برای زن خود باعث زیادتی عفت زن می شود و زنها عفت را از دست دادند
بواسطه آنکه شوهرها نظافت و زیبایی را از خود دور کردند بعدا فرمود
آیا تو خوشحال میشوی که زن را بآن صورت نا زیبایی و آلودگی
بینی که او ترا بآن آلودگی بکثافت میبیند عرض کردم نه فرمود زن هم
دوست ندارد تو را در شوریدگی ملاقات کند

زن میل دارد همیشه شوهر خود را بزینا ترین لباس و هیئت و نظافت
بیند سپس فرمود عطر زدن و نظیف کردن و تراشیدن موی بدن از اخلاق
پیغمبرانست و نیز از روش پیغمبران زیادتی در عمل جنسی است ، و سلیمان
بن داود علیه السلام در يك قصر هزار زن داشت که سیصد نفر از آنان
با مهر بودند و بقیه کنیز بودند و پیغمبر اکرم بنی معظم اسلام قوه
چهل مرد داشت و ۹ زن در نزدش بود که شبانه روز یکمرتبه بهمه
سر میزد و میرسید

حدیث ۸ من لایحضره الفقیه (ص ۳۵۱)

در وصیة امیرالمومنین علیه السلام بفرزندش محمد حنفیه است
که میفرماید ای پسر من اگر میتوانی کارهای خارج از زندگی
داخلی را بزنی و امگذار یعنی او را بکارهایی که در خور مردان است
و اداوار مکن برای آنکه زیبایی زن محفوظ تر و خاطرش آسوده تر و

بحالش نیکوتر است زیرا زن دسته گلی است و قهرمانه نیست پس
در هر حال با او مدارا کن و خوش صحبتی نما تا زندگی بر تو گوارا
و مصفا شود از بد گوئی و بندهنی و بی احترامی نسبت بزنی خود
دار باش تا همیشه سر سبز و خرم باشی

حدیث ۵ کافی ص ۴۵۲ ج ۱ من لایحضره الفقیه ص ۴۷۰

امیرالمومنین علیه السلام در خانه چوب میشکست و آب میآورد
و جاروب میکرد و فاطمه علیها السلام آسیا میکرد و خمیر مینمود و
نان می پخت

مؤلف گوید ثواب کمک کردن بزنها در کارهای داخلی بسیار
زیاد است و روایات هم در اینجهت بسیار وارد شده

(حدیث ۱۰ کافی ص ۴۵۲ ج ۱)

امام جعفر صادق علیه السلام فرمود رسولخدا صلی الله علیه و آله
گوسفند خانه را میدوشید

(حدیث ۱۱ من لایحضره الفقیه ص ۴۳)

امام صادق علیه السلام فرمود خدا را در باره دو ضعیف منظور
بدارید و تقوی را از دست ندهید یکی یتیم یکی زن

(حدیث ۱۴ من لایحضره الفقیه ص ۴۳۰)

امام صادق علیه السلام فرمود بیشتر اهل بهشت ضعیفها هستند چون
خداوند از ضعف آنان آگاه است بر آنها ترحم میکند

(حدیث ۴ من لایحضره الفقیه ص ۳۶۰)

رسولخدا صلی الله و آله فرمود کسیکه بابد اخلاقی زن بد
خلقی بسازد و تحمل کند و صدمه ای که میبیند در حساب خدا یاعالمیان
بگذارد خداوند ثواب شکر گزاران باو عطا فرماید

(حدیث ۱۴ من لایحضره الفقیه (ص ۲۲۴)

امام صادق علیه السلام فرمود پدرم زوجه ای داشت که باهم را اذیت میکرد و پدر بزرگوارم برای او طلب مغفرت و آمرزش مینمود
(حدیث ۱۵ کافی ص ۶۲)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود زن مثل شاخه کجی است که اگر آن را راست کنی میشکند و اگر بحال خودش وا گذاریش

میوه میدهد و متمتع میشود

(حدیث ۱۶ کافی ص ۶۲)

امام صادق علیه السلام فرمود حضرت ابراهیم از بد خلقی زنش (ساره) بخدا شکایت کرد وحی شد ای ابراهیم زن مثل شاخه کج درخت است که اگر راستش کنی میشکند و اگر بحال خودش گذاشته شد میوه میدهد (یعنی خیلی متعرض زنان نشوید)

(حدیث ۱۷ کافی ص ۶۹)

امام صادق علیه السلام فرمود که امیرالمومنین علیه السلام در نامه ای که با امام حسن علیه السلام فرستاد نوشته بود نسبت بزنها اعمال غیرت در غیر موضع غیرت روامدار (مثل آنکه بگوید غیرت نمیگذارد که دخترم را شوهر دهم یا چون دیدار زن پدرش را مستلزم بیرون رفتن از خانه است پس بدیدار پدر نرود) زیرا این سختگیریهای بی مورد خوب زنها را هم بد می کنند لکن امور آنها را محکم کن و اگر عیبی دیدی فوراً از کوچک و بزرگ عیب صرف نظر مکن و عیب جوئی کن و اظهار تنفر نما و گناه را بزرگ شمار و لکن سرزنش را خفیف و ملامت را تعقیب مکن و مجازاتی قائل مباش .

حدیث ۱۸ کافی ص ۵۹

امام صادق «ع» فرمود خداوند عالم غیرت را در مردان خلق فرموده نه در زنها و آنچه در زنها مشاهده میشود حسد است و غیرت مخصوص برجال است بنابراین خداوند بر زن بیش ازیک شوهر را حرام کرده دریک زمان و برای مرد در یکزمان چهار زن حلال کرده و خداوند کریمتر از آن است که در زنها غیرت قرار دهد و بشوهر اجازه دهد که غیراز او با سه زن دیگر بتواند ازدواج کند.

حدیث ۱۹ کافی ص ۱۵ تهذیب ص ۲۳۱

ابن ابی العوجاء (از شاگردان حسن بصری است و از ملحدین است حسن بصری از زهاد ثمانیه است و چون ام الخیر مادر حسن کنیز ام سلمه بود حسن از پستان ام سلمه نیز شیر خورد) از هشام بن-الحکم پرسید آیا خدا حکیم نیست هشام گفت احکم الحاکمین است گفت پس بگو به بینم چرا آیه شریفه ۳ در سوره نساء تکلیف بعدالت بین نسوان میکند و آیه ۱۲۹ همان سوره میگوید عدالت بین زنها از قدرت شما خارج است شخص حکیم نباید تکلیف کند چیزی را که از تحت قدرت مکلف خارج است هشام نتوانست جواب دهد برای فهمیدن و پرسیدن جواب اشکال بمدینه حرکت کرد و خدمت امام صادق «ع» شرفیاب شد امام فرمود هشام در غیر وقت حج و عمره (غیر اشهر حرم) سفر کردی عرض کرد فدایت شوم برای مسئله ای که شرفیاب شدم ابن ابی العوجاء (عوجاء کجروان) درباره آیه ۳ از سوره نساء قوله تعالی

«وان خفتم الا تعدلوا فواحدة» و آیه ۱۲۹ از همین سوره قوله تعالی
 «ولن تستطيعوا ان تعدلوا بين النساء» چنین اشکالی کرده که من جواب
 آن ندانستم امام «ع» فرمود در این دو آیه يك موضوع نیست بلکه دو
 موضوع است در آیه سوم عدالت در نفقه زن مراد است که تحت قدرت
 است و عدالت در آیه ۱۲۹ عدالت نسبت بمودت و دوستی و محبت قلبی
 است نسبت بزنان که از تحت قدرت خارج است هشام جواب را با بن ابی
 العوجاء رسانید او گفت بخدا قسم که این جواب از تو نیست .
 همین روایت در صفحه ۱۴۳ تفسیر علی بن ابراهیم القمی نقل
 شده و میگوید ابن ابی العوجاء گفت بخدا قسم این جواب را در مدینه
 آوردی .

مؤلف گوید باید از سرکشی نفس جلوگیری کرد و نسبت بزنی
 که مورد رغبت است افراط نکرد که در نتیجه آن زن دیگر مثل زنان
 بی شوهر باشد چنانچه آیه شریفه ۱۲۹ همین را میفرماید .

حدیث ۲۰ کافی ص ۶۲ تهذیب ص ۲۴۱

راوی گفت خدمت امام «ع» عرض کردم حق زن بر شوهر چیست
 فرمود خوراك و لباس زن را بدهد و ترشروئی و تندخویی با او نکند
 والله که حق زن را ادا کرده عرض کردم روغن و گوشت را بچه کیفیت
 باید داد فرمود روغن يك درمیان و گوشت هر سه روز یکمرتبه و حنا
 ورنك شش ماه یکدفعه و لباس باید هر سال چهار دست باشد دو دست
 تابستانی و دو دست زمستانی و شایسته نیست که خانه اش از روغن موی

سر که اسباب زینت است و سر که وزیتون خالی باشد و هر میوه ای که
عموم مردم از آن بهره مندند باید بر عیالات خود تهیه کند و در ایام عید
اضافاتی در خوراک آنها بدهد تا عید از غیر عید ممتاز گردد .

(حدیث ۴۱ من لایحضره الفقیه ص ۴۷۰)

امام صادق «ع» فرمود بس است برای مرد همین گناه که بعیالات
خود رسیدگی نکند و آنها را ضایع گذارد .

(حدیث ۲۲ من لایحضره الفقیه ص ۲۷۰)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود ملعون ملعون کسی که عیالات
خود را ضایع گذاشته و رسیدگی نکند .

(حدیث ۴۴ من لایحضره الفقیه ص ۴۷۰)

امام صادق «ع» فرمود از سعادت مرد است که سرپرست عیالات
خود باشد .

(حدیث ۲۴ کافی ص ۱۶۵)

امام زین العابدین «ع» فرمود پولی که داشته باشم و گوشتی
برای عیالات خود بخرم که شیفته آن گوشت باشند بهتر است نزد من از
آزاد کردن بنده ای

(حدیث ۴۵ کافی ص ۱۶۵)

امام رضا علیه السلام فرمود کسی که صاحب نعمت و ثروت است واجب
است که توسعه دهد بر عیالاتش

(حدیث ۴۶ کافی ص ۱۶۵)

امام زین العابدین علیه السلام فرمود پسندیده ترین شهادت نزد
خدا کسانی هستند که از هر طرف بر عیالات خود ریزش دارند

(حدیث ۴۷ من لایحضره الفقیه ص ۱۴۴)

از فرمایشات امام رضا علیه السلام است که شخص باید بر عیالاتش
توسعه دهد تا تمنای مرگ او نکنند.

(حدیث ۲۸ من لایحضره الفقیه ص ۳۵۱)

امام موسی علیهما السلام فرمود عیال مرد اسیران او هستند پس
کسی که خدا باو نعمتی عطا کرده بر اسیران خود توسعه دهد و گرنه نعمت
از وی بزودی سلب میشود.

(حدیث ۲۹ کافی ص ۱۶۴)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود مؤمن طبق میل زن و بچه اش
غذا میخورد و آنچه میل آنها باشد برای شام و نهار تهیه میکند لکن
منافق عکس است وزن و بچه منافق بمیل و رغبت او غذا میخورند

فصل سوم

ازدواج یا علاج فقر

سوره ۲۴ نور آیه ۳۲ و انکحوا الایامی منکم و الصالحین من
عبادکم و امائکم ان یکونوا فقراء یغنیهم الله من فضله و الله واسع علیم

معنی و ترجمه

جوانها و مردان بی زن و دختران و زنان بی شوهر خود را با ازدواج یک
دیگر در آورید و کلفت و نوکرهای صالح خود را نیز با ازدواج
یکدیگر بدهید و اگر چنانچه فقیر باشند خداوند تبارک و تعالی از فضل

خود آنها را بی نیاز و ثروتمند میکند و خداوند بی نیاز کننده بندگان
و آگاه بامور آنان است

اگر میل دارید بدانید ازدواج چگونه علاج فقر است بطور تفصیل
این مبحث در کتاب تفسیر سوره نور (تألیف حضرت آیت الله کمره ای آقای
حاج میرزا خلیل مجتهد مد ظله) مورد بررسی قرار گرفته و نظریه
مالموس که از فلاسفه اقتصاد یونان است و بتعبیر ایشان شیطان ازدواج نامیده
شده در آن کتاب مطرح نظر گردیده و مردود واقع شده لکن آنچه در
این مختصر بشود گنجانید این است که ازدواج یک زن و مرد تنها ازدواج
جسمی نیست بلکه ازدواج فکری نیز بتبع خواهد بود و اولین هسته
قدرت و توانگری همین ازدواج فکری است که بین زن و مرد حاصل
میگردد.

دیگر اینکه قوائی که در وجود بشر نهفته است بروز و ظهورش
بمقداری است که شخص احتیاج دارد مثلاً قدرت دویدن در بشر است
لکن بروزش در همه جا نیست فقط در وقتی است که ضرورت اقتضاء کند
آنوقت است که شخص میدود و مثالی است معروف در بین عربها (الاحتیاج
ام الاختراع)

یعنی بشر وقتی خود را محتاج دانست دست باختراع میزند یک
زمان بشر لباس نداشت خانه مسکونی نداشت پس از آنکه خود را
محتاج دید هم لباس و هم مسکنی و هم چنین همه چیز را تهیه کرد.

بنا بر این وقتی زن در حباله نکاح جوانی در آمد جوان با احتیاج
خود آگاه میشود گوئی پر و بال نوی برای فعالیت بیشتری در می آورد
لکن قبل از ازدواج چون احتیاج شخص کمتر ظهور و بروز میکند فعالیت
او نیز کمتر است ولی خطائی در فکر اوست که گمان میکند کلیه قوای
درونی وی منحصر بهمین مقداری است که ظاهر است لذا میگوید من
قدرت بر ازدواج ندارم مثل آنکسی که مجرم بود و حکم شد صد تازیانه
باو بزنند شخص مجرم میگفت من تاب خوردن یک تازیانه ندارم لکن
تمام صد تازیانه بر بدنش نواخته شد و فهمید که اشتباه میکرد قدرت
بیش از صد را هم داشت.

پس باید جوانان عزیز بدانند که بزرگترین سبب این راه خطای
فکر است و باید فکر را از اشتباه در آورد لذا در حدیث شریف از رسول
خدا صلی الله علیه و آله است که فرمود رزق را بوسیله ازدواج بدست
آورید و در حدیث دیگر فرمود مسکین مسکین کسی است که زوجه
ندارد مسکینه مسکینه زنی است که شوهر ندارد و باز در حدیث است
شخصی خدمت پیغمبر اکرم شکایت کرد از فقر و نداری حضرت فرمود:
ازدواج کن

فصل چهارم

تَرْغِيبُ بَازْدِوَاجٍ

(حدیث ۳۰ کافی ص ۴)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود کسی که ازدواج کند نصف

دینش را حفظ کرده .

(حدیث ۳۱ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۲)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود بنیاد و سازمانی در اسلام نیست

که در نزد خدا بهتر باشد از بنیاد و سازمان ازدواج

(حدیث ۳۲ کافی ص ۴ تهذیب ص ۱۸۳)

امام صادق علیه السلام فرمود دورکت نمازیکه مرد متزوج میخواند

بهتر است از هفتاد رکت نمازیکه مرد (عزب) بی زن بخواند

(حدیث ص ۳۳ تهذیب ص ۲۲۷)

اما باقر علیه السلام فرمود دوست ندارم که دنیا و ثروت دنیا از من

باشد و در مقابل یک شب بدون ذوجه بخوابم بعد فرمود دورکت نماز از

مرد بازن بهتر است از وجود کسیکه بی زن باشد و شب را عبادت کند و

روز را روز بدارد

(حدیث ۳۴ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۲)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود اذلا و او باش مرد گمان شما بی

همسر آند

حدیث ۳ = کافی ص ۵

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود اگر کسی از ترس فقر ازدواج نکند

تحقیقا گمان بد بخدای خود برده

مولف گوید ترك تزویج بعض از جوانان عصر ما روی خوف از

فقر است و همین بزرگترین اشتباه فکری آنان است چون اکثر جوانان ما

فقیر مال نیستند فقیر عقل معاشند زیرا هر کدام در هر روز مقابل مخارج

چند روز یک نفر مقتصد خرج میکنند و خرج روزانه یکی از این

جوانان کافی است برای اداره شدن یک خانواده قانع چند نفری تنها جهمتی

که ملاحظه میشود این است که میخواهند همیشه ولگرد و همسه جایی
باشند و ازدواج را مانع آزادی خود میدانند لکن روزی پشیمان میشوند
که چرا از بهترین اوقات عمر عزیز خود کمترین نتیجه را نگرفتند من
بجوانان عزیز کشور خود توصیه میکنم که از رفیق فاسد و نادرست دوری
کنند تا چهره زیبای سعادت را به بینند و از بهترین نتایج عمر بهره مند
گردند

من آنچه شرط بلاغ است با تومی گویم
تو خواه از سخنم بند گیر و خواه مال

فصل پنجم

طریقه انتخاب همسر خوب برای پسران

(حدیث ۳۶ کافی ص ۵۸ تهذیب ص ۲۲۸ من لایحضره و الفقیه ص ۳۱۴)
ابو بصیر میگوید خدمت امام صادق علیه السلام بودم فرمود یا
ابا بصیر وقتی شخصی از شما ها بنخواهد زن بگیرد چه میکند عرض
کردم فدایت شوم نمیدانم چه باید بکند فرمود باید دو رکعت نماز بجا
آورده ایندعا را بخواند

اللهم انی اريد ان تزوج فقدر لی حن النساء اعفهن فرجا واحفظهن
لی فی نفسها و فی مالی و او سعهن رزقا و اعظمن برکه و قدر لی منها و
لذا طیبها تجعله خلفا صنا لحافی حیوتی و بعد موتی
معنی و ترجمه

پروردگارا من قصد ازدواج دارم مقدر و روزی کن باعفت ترین

زنهارا که بهتر از هر زنی مال و ناموس مرا حفظ میکند و نصیب کن زنی
را که رزقش بیشتر و برکتش زیادتر است و فرزند صالحی از او عطا فرما
که در حیوة و بعد از مرگ جانشینم باشد.

(حدیث ۳۷ کافی ص ۳ تهذیب ص ۲۲۷ من لایحضره الفقیه ص ۴۱۲)

ابراهیم کرخی میگوید خدمت امام صادق علیه السلام عرض
کردم همسری داشتم از دنیا رفته و چه همسر موافقی بود و اکنون قصد
ازدواج دارم حضرت فرمود پس مواظب باش که خود را در کجا وارد
میکنسی و چه کسی را در مال خود شریک میسازی
و بر دین و اسرار خود واقف و آگاه مینمائی اگر ناچار از ازدواج
میباشی ازدواج کن با زن باکره خوش خلق که دارای حسن سابقه
باشد در خاوادگی خود و آگاه باش همسران همانطوری هستند که
شاعر گفته :

الا ان النساء خلقن شتى	فمنهن الغیمة والغرام
و منهن الهلال اذا تجلی	لصاحبه و منهن الظلام
فمن یظفر بصالحهن یسعد	ومن ینغبن فلیس له انتقام

معنی و ترجمه

آگاه باش همسرها مختلف خلق شده اند بعض آنها گنج و غنیمت
بعض دیگر ضرر و زیانند.

و بعض از همسران چنان زیبا و خوش صورتند که اگر پرده از
رخسار بر گیرند برای شوهران خود مثل ماه میدرخشند و بعض دیگر
مثل شب تاریک نوز را از چشم و صفا را از دل و نشاط را از روح

میگیرند پس کسیکه ظفر یافت بر خوب آنها سعادت مند میشود و کسی
که مغبون شود انتقام نتوان کشیدن

(حدیث ۳۸ کافی ص ۵ تهذیب ص ۲۲۷)

امام صادق «ع» فرمود همسر گلو بند مرد است پس مواظب
باشید گلو بند خوب بگردن بیاویزید بعد فرمود برای زن قیمتی تصور
نتوان کرد نه برای خوب آنها و نه برای بد آنها اما خوب آنها را به
طلا و نقره قیمت نتوان کرد زیرا زن خوب بهتر از طلا و نقره است و
بدش را بخاک و گل نشود قیمت گذاشت زیرا خاک و گل بهتر از بد
آنها است .

(حدیث ۳۹ کافی ص ۴ تهذیب ص ۲۴۷)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود بهترین زنها برای ازدواج
زنهای قریشند (یعنی سادات) زیرا بشوهران خود مهربان تر و بر اولاد
خویش رؤف ترند .

(حدیث ۴۰ ص ۶ تهذیب ص ۲۲۶)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود با زنان بکر ازدواج کنید
که دهان آنها خوشبو تر و رحم آنان وسیعتر و اولادشان بیشتر است
مگر نمیدانید که من بکثرت شما در روز قیامت مباحات میکنم اگر چه
بچه سقط شده ای باشد و بچه سقط شده در روز قیامت داخل بهشت
نمیشود تا پدر و مادرش را خداوند بیامرزد و داخل بهشت کند بفضل
خدای خود

مؤلف گوید دنیای متمدن امروز بکثرت آمار اعتناء شدید دارد
و صدیق گزیده اند که هر چه جمعیت بیشتر کشورها آفات تر است

لذا بزنانیکه فرزند زیاد آورده باشد جایزه میدهند و حقوق ثابتی مقرر میدارند .

حدیث ۴۱ کافی ص ۶ تهذیب ص ۲۲۷ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۴
امام صادق «ع» فرمود اگر کسی با زنی ازدواج کند برای مال
یا جمال از هر دو محروم میشود و اگر برای دین و تقوی باشد خداوند
مال و جمال باو عنایت میکند .

حدیث ۴۲ کافی ص ۶

امام موسی کاظم «ع» فرمود با زنهای صاحب کپل ازدواج کنید
که نجیب ترند .

(حدیث ۴۳ کافی ص ۳ تهذیب ص ۲۲۷)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود بهترین زنان امت من زفانی هستند
که از حیث صورت زیبا تر و از جهت مهر کمترند

(حدیث ۴۴ کافی ص ۶)

امام رضا علیه السلام فرمود از سعادت مرد آن است که لباس در
آوردن از تن همسر سفید پوست

(حدیث ۴۵ کافی ص ۴)

امام صادق علیه السلام فرمود بهترین زنها زنی است که وقتی با
شوهر خلوت کند لباس حیا را از تن بیرون کند و چون در خلوت نباشد
لباس حیا را بپوشد نظیر این حدیث شریف از امام باقر علیه السلام نیز
روایت شده است *

(حدیث ۴۶ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۴)

رسول خدا صلی الله علیه و آله بطور خطابیه میفرمود ای مردم

بیرهیزید از سبزه های خرمیکه در مزبله روئیده شده عرض کردند
مراد شما از این سبزه ها کیست فرمود زنهای خوش صورتی که در خانواده
های بد اخلاق و بد سابقه نشو و نما کرده اند
ای بسا ابلیس آدم رو که هست

پس بهر دستی نباید داد دست

مگر نشنیده اید چه رجال پاک دامن صالحی و چه شخصیت های
برجسته الاهی که بدست اینگونه زنها مسموم و شربت شهادت نوشیده اند.
(حدیث ۴۷ من لایحضره الفقیه ص ۳۵۲) *

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله در دعای خود میفرمود پروردگارا
پناه میبرم بتو از فرزندی که بر من تسلط و بزرگی داشته باشد و پناه
میبرم بتو از زنی که مرا پیر کند قبل از زمان پیری
(حدیث ۴۸ کافی ص ۳ تهذیب ص ۲۴۸)

امیر المؤمنین علیه السلام فرمود با زنان احمق ازدواج نکنید که هم -
صحبتی آنان بلاء و فرزندان شان ضایع است
(حدیث ۴۹ کافی ص ۱۰۱)

محمد بن مسلم گوید از امام باقر علیه السلام پرسیدم شخصی می-
خواهد با زنی ازدواج کند آیا نگاه کردن بآن زن برای این شخص حلال
و جایز است فرمود بلی در روایت دیگر وارد شده که نگاه کردن مرد به
زنی که قصد ازدواج با او را دارد اگر از روی ریبه و لذت نگاه نکند زیرا
میخواهد او را با گران ترین قیمت به مسری انتخاب کند

(حدیث ۵۰ کافی ص ۷۴)

امام موسی کاظم میخواست با زنی ازدواج کند زنی که سعیده نام داشت فرستاد تا او را ببیند و فرمود بفرستید قبل از عقد ازدواج زن را ببینند که باعث بقاء ازدواج و جلوگیری از طلاق است مؤلف گوید این روایت را ظریفی شنید گفت سفارش امام علیه السلام را روی چشم می گذاریم زیرا ندیده معامله نتوان کرد معلوم شد که از بین دستورات این دستور بیش از همه برای او لذت بخش بود.

(حدیث ۵۱ من لایحضره الفقیه ص ۴۱۳)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود کسیکه بخواهد تزویج کند از موی زن پیرسد همانطوریکه از صورت زن میپرسد زیرا موی زن یکی زدو زیبایی زن است

(فصل ششم)

طریقه انتخاب همسر خوب برای دوشیزگان

(حدیث ۵۲ الامالی لابن الطوسی ص ۳۳۰)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود شوهر دادن دختر در حقیقت دختر را در اختیار دیگری گذاشتن است هر گاه کسی دخترش را بازدواج کسی بدهد اختیار او را بدیگری داده پس مواظب باشید دختر خود را در اختیار چه کی میگذارد

(حدیث ۵۳ کافی ص ۲۱ تهذیب ص ۲۲۶)

رسول خدا (ص) فرمود مشرو بخوار و الکلی شایستگی و صلاحیت برای ازدواج ندارد دختران خود را بآنها شوهر ندهید.

(حدیث ۵۴ کافی ص ۱۱ تهذیب ص ۲۲۶)

امام صادق «ع» فرمود کسیکه نور چشم خود را با ازدواج مشروب خوار در آورد نسبت بدختر خود قطع رحم کرده (اعوذ بالله من قطيعة الرحم)

(حدیث ۵۵ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۷)

زاوی میگوید خدمت امام رضا «ع» شرفیاب شدم عرض کردم یکی از بستگان فامیلی که اخلاقش ناپسند است بخواستگاری دختر آمده امام «ع» فرمود اگر بد خلق و ناپسند است دختر باو ندهید.

(حدیث ۵۶ کافی ص ۷)

امام صادق «ع» فرمود از سعادت مرد است که دختر در خانه اش حالت زنانگی بخود نه بیند یعنی هر چه زودتر بعد از بلوغ شوهر رود

(حدیث ۵۷ کافی ص ۲)

امیر المؤمنین «ع» فرمود خدای تبارک و تعالی شهوت را در زنان نه بر ابر مردان قرار داده و لکن صبر و رشک بیانی زن را نیز در مقابل کرده

(حدیث ۵۸ تهذیب ص ۲۲۵)

رسول خدا (ص) فرمود اگر کسی بخواستگاری دختر شما آمد که دین و خلق او پسند شما بود دختر را با ازدواج او در آورید عرض کردند اگر چه نسب او پست باشد حضرت فرمود اگر پسندیده بود بدهید و گر نه فساد بزرگ روی زمین بر پا میشود برای مثال يك نمونه از فساد بزرگ که در یکی از محلهای طهران تقریباً يك ماه

قبل واقع شد ذکر میشود چون همان روز در آن محل در منزل یکی از دوستان بودم که از سفر حج مراجعت کرده بود ناگهان صدای شیون پی برده صماخ را خراشید پرسیدم چه خبر است گفتند سر پاسبانی دختری را میخواسته اولیاء او موافقت نمیکردند صاحب منزل میگفت من صدای تیری بگوشم رسید نگاه کردم دختری که بچه در بغل داشت روی زمین نقش بسته بود دومین تیر را دیدم که سر پاسبان در مغز خود قرارداد و همان ساعت دختر و سر پاسبان از دنیا رفتند خواهر قاتل از این ماجرا خبر شد خود را از روی بام بزیرافکند آنهم از دنیا رفت در نتیجه سه نفر هلاک شدند .

این يك نمونه از هزارها وقایع جانگداز دلخراش بعلاوه آتش خانمانسوز امراض جلدی که در سر اسر کشور بخش شده باید فهمید که نشر این مفسد و امراض از کجا سرچشمه گرفته و بدست کدام طبقه جنایتکار جاهل رواج یافته ، آیا احتمال نمیدهید علت اصلی آن بالا بردن سطح ازدواج باشد و نشر اینها بدست کسانی باشد که پایه ازدواج را روی میولات نفسانیه قرارداد و دستورات عالیہ اسلام را پشت سر گذاشته اند چرا فکر نمیکنند که این روش ناپسند یکی از گناهان کبیره و بازی کردن بایکی از نوامیس خلقت است الحق میتوان گفت که ازدواج در این زمان یعنی مبادله ثروت با ثروت یا مقام با مقام و یا مبادله عنوان با عنوان است و تمام جمعیت گرفتار او هام هستند ، ازدواج مشروع باید خالی از این اغراض باشد و شاید بعض ازدواجها تحمیلی و رضایت زن و مرد حاصل نمیشود همینکه اولیاء پسر و دختر با هم سازش کردند در انجام و اجراء عقد ازدواج کافی میدانند .

یکی از شعراء خوش قریحه (پیروی) میگفت در دکان
لیحاف دوزی نشسته بودم مرد عبوس خشنی وارد شد جوانی که گوئی
پسرش بود دنبال او بود بلحاف دوز گفت لیحافی برای پسر من بدوز
و این شعر را بر او بنویس

شب زفاف کم از صبح پادشاهی نیست

بشرط آنکه پسر را پدر کند داماد

شاعر خوش قریحه ما گوید چون دیدم چهره جوان درهم کشیده
حدس زدم زن را میخواهند باو تحمیل کنند فوراً گفتم چرا شعر را
خراب کردی پرسید صحیح آن کدام است گفتم بشرط آنکه پسند عروس
را داماد همینکه پسر این کلام را شنید صورتش شکفته نفسی کشید روی
همین کلام مورد ازدواج عوض شد و در مجلس عقد شاعر ما از ادر صدر مجلس
عقد جای دادند

افسوس که اخیراً ازدواجها بیالا و پائین رفتن دلار بالا و پائین
میرود بلکه باید چند سهم از نفث هم داشته باشد و الا پیوند نمیشوند.
ای پدران ای مادران ای اولیاء اطفال با در نظر گرفتن این احادیث شریفه
و تعقل معنای آنها سعادت ترا برای فرزندانتان تأمین کنید شما باید در کلیه امور
تأسی بر هبران مذهبی و رجال الهی کنید در حدیث شریف است که امام
زین العابدین علیه السلام مادر رضاعی خود را باز دواج عبد خود در آورد
مردم بحضرتش ایراد کردند فرمود من این کار را برای آن کردم که
وضع ازدواج را از صورت اشرافیت خارج کنم و سطح او را پائین آوردم
در عین حال برو نیکوئی در حق مادر نیز بوده است

ما خود می دانیم که اصلاح در جامعه ما باین نوشتن و گفتن ها
شروع نشود لکن سخنرا روی با صاحبان است نوابو گان و عزیزان
کشور ما باید بدانند که سرنوشت های خیالی که از خواندن افسانه ها و
شنیدن حکایات و قصص برای خود آرزو میکنند با اوضاع اینجهان وفق
نمیدهد و میان زندگی خیالی و افسانه ای و زندگی حقیقی فرسنگها
فاصله است شما ای نونهالان و ایدوشیزگان می توانید بهترین خدمت
را بحیات خود و بحیات اجتماع در سهم خود کرده باشید بدیهی است در
راه انجام این خدمت با مشکلاتی روبرو می شوید که باید با نیات
قدم و توکل بخدای بزرگ عالمیان این مشکلات را از جلو راه
بردارید شما ای مادران گرامی آینده این کشور باید از نردبان خانه پدر
بزیر آئید و برای انجام بزرگترین وظیفه مقدس و طبیعی و الهی خود
پدرخانه شوهر گذارید اگر چه وسایل آسایش خانه پدر همراه شما نیاید
شما باید معتقد باشید که خانه شوهر همان مکان مرتفعی است که نوسان
های فکری و امواج روحی هر آن و هر ساعت شمارا با آنچه پر و از میداد خانه
شوهر همان خانه بلند مرتبه ای است که تا بد شمار از نده نگاه میدارد این همان
خانه ای است که چشمه آب حیات را در او می باید و حیات ابدی بخود
میدهد چرن فرزندان آینده شما که دنیا را پسر میکنند همان خود
شما ایند چنانچه در حدیث شریف است که اگر کسی از دنیا رفت و فرزندی
بوجود نیارد گوئی بد دنیا نیامده و در جمعیت نبوده خواهی دنیا او را
غراموش میکند و کسی که از دنیا رفت و فرزندی جانشین او شد گوئی

نمرده و برای همیشه زنده و جاوید است و باید بدانند که شکوفه با همه
زیبایی خود اگر هسته میوه در بین او نباشد ارزش وجودی ندارد و طولی نمی
کشد که محو و نابود خواهد شد

زنده است کسی که در دیارش مانند خلیفای بیادگارش
شما ای گلدسته های اجتماع وای نوباوگان باید خانه شوهر را
با نیروی عقل و تدبیر صحنه پرافتخار زندگی خود دانسته تا لذت حیات
و زندگی را درک کنید و پرده های اوهامی که زندگی را بر شما و -
شوهرانتان تلخ می کند با شمشیر عقل و دانش بدرید شما ای نونهالان
وقتی دست خود را یا قانون شرع مقدس در دست شوهری پسندیده
گذارید باید از عالم تخیلات و افسانه بیرون آید و سعی کنید خانه
شوهر را بسمع وجود خود پر از روشنائی و محبت و لبریز از عشق و دوستی
و مودت کنید

فصل هفتم

مذمت شوهر نکردن زنان

(حدیث ۵۹ کافی ص ۱۱)

زنی خدمت امام صادق علیه السلام رسید عرض کرد زنی هستم
که تا کنون شوهری اختیار نکرده و نمیکنم حضرت پرسید برای چه عرض
کرد برای آنکه درک فضیلتی کرده باشم حضرت فرمود از این فکر
ورای منصرف باش اگر شوهر نکردن برای زن فضیلتی بود فاطمه زهراء
علیها السلام بدرک آن فضیلت سزاوارتر از دیگران بود

فصل هشتم

وظائف زن نسبت بشوهر

(حدیث ۶۰ کافی ص ۶۱ من لایحضره الفقیه ص ۲۲۴)

امام باقر علیه السلام فرمود زنی خدمت پیغمبر اکرم عرض کرد یا رسول الله حق شوهر بر زن و وظیفه زن نسبت باو چیست فرمود باید اطاعت شوهر خود را و نافرمانی نکند از خانه بدون اذن او چیزی صدقه ندهد و روزه مستحبی بدون اجازه اش نتواند و مانع شوهر نشود اگر رغبت بعمل جنسی پیدا کرد اگر چه سوار بر مرکب باشند و از خانه خود خارج نشود مگر باذن شوهر و اگر خارج شود ملامت که آسمان و زمین و ملائکه غضب و رحمة او را لعنت کنند تا بخانه برگردد عرض کرد یا رسول الله حق که بر مرد زیاد تراست از همه است فرمود حق پدر و مادرش عرض کرد حق که بر زن بیش از همه است فرمود حق شوهر (در این دو جمله خوب تأمل کنید) عرض کرد حق زن بر شوهر هم این طور است نه مثل او و نه از صد تا یکی عرض کرد قسم بآن کسی که تو را به پیغمبری بحق فرستاد شوهر اختیار نکنم

حدیث ۶۱ کافی ص ۶۱

امام صادق علیه السلام فرمود زنی خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله ترفیاب شد و عرض کرد یا رسول الله حق شوهر بر زن چیست حضرت فرمود بیش از این چیزهاست عرض کرد مقداری از آنرا بیان فرمائید فرمود روزه مستحبی نتواند مگر باذن او از خانه خارج نشود مگر باذن او بعد فرمود زن باید خود را برای شوهر معطر کند به بهترین عطرها

خوشبویش و پیوشد برای او بهترین لباسهایش را و آرایش کند برای او
به نیکوترین و سایر آرایش و خود را هر صبح و شام بر شوهر عرضه کند و
حقوق شوهریش از اینها است.

(حدیث ۶۲ کافی ص ۶۱)

روایت از امام باقر علیه السلام است که رسول خدا صلی الله علیه و آله
برای زنها دستور فرمود که نباید زنها نمازشان را طولانی کنند برای آنکه
مانع شوهر شوند در عمل جنسی

(حدیث - کافی ص ۶۲ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۴)

مردی از یاران رسول خدا بسفر رفت و با زن خود معااهده کرد که
از خانه خارج نشود تا شوهر از سفر برگردد اتفاقاً پدر این زن مریض شد
زن فرستاد خدمت رسول خدا که چنین عهدی شوهرم کرده و بسفر رفته
اجازه میدهید پدرم را عیادت کنم فرمود امر شوهر را اطاعت کن در
خانه باش مرض پدر شدت کرد محتضر شد تا نیا فرستاد اجازه طلبید حضرت
اجازه فرمود تا پدر از دنیا رفت مرتبه سوم اجازه میدهید نماز بر
جنازه پدرم بخوانم فرمود امر شوهر را اطاعت کن پدر دفن شد رسول
خدا صلی الله علیه و آله فرستاد نزد آن زن که خداوند عالم پدرت و
خودت را آمرزید برای اطاعتی که از امر شوهر کردی

مؤلف گوید شاید از خواندن این حدیث شریف رقتی به بعضی از
خوانندگان دست دهد و متأثر شود و فکر کند خوب بود پیغمبر اسلام
اجازه میفرمود این زن دیدار آخر پدرش را میدید بدیهی است که این

گونه نضیقات نبوده شاید زن جوان بوده یا رسول خدا صلی الله علیه و آله
اخلاق شوهر این زن را طوری میدانسته که موافقت نکرده و از طرفی
از این حدیث اهمیت اطاعت شوهر روشن میشود نه اینکه زن باید این
اندازه محدود باشد بلی این محدودیت برای زن لازم میشود اگر میل
شوهر در او باشد شاید هم بتوان گفت که منابع ثروت و تولید را باید
از بیگانه محفوظ داشت چنانچه منابع طلا را يك فرسخ در يك فرسخ
مدرع و زره پوش میکنند تا کسی از او خبر نشود همچنین هر درخت گلی
برای حفظ گلپای خود خارها دارد و کدام منبع ثروتی بالاتر و پر قیمت تر
از منبع تولید نسل بشر است این همان بشری که استخراج معادن زرخیز
بدست او صورت میگیرد اینک می بیند در قانون مدنی اجازه میدهد که
اگر مردی شخص اجنبی را با زن خود در يك بستر دید حق دارد هر دو
نفر آنها را بکشد برای آنست که مرد این حالت در او از حالات مقدس
و از عرق انسانیت است اگر کسی اینوضع را ببیند و خاطرش آن اندازهها
متأثر نشود معلول اینست که در مقدمات غیرن او بوسیله آزادی مطلق زنان
خدشهای شده

(حدیث ۶۳ من لایحضره الفقیه ص ۴۱۳)

شخصی خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله عرض کرد زنی دارم
که وقتی داخل خانه میشوم مرا استقبال میکنند و چون خارج میگردد مرا
مشایعت مینماید و اگر مرا مهموم و مفهوم ببیند میگوید اگر برای روزی
مهدومی خدا ضامن است اگر برای امر آخرت است خدا هم و غم ترا زیادت تر

کند حضرت فرمود برای پروردگار عالم کار گزارانی است و این زن از آنهاست و ثواب نصف شهید را دارا میشود

(حدیث ۶۴ کافی ص ۶۱ من لایحضره الفقیه ص ۲۲۳)

امام صادق علیه السلام فرمود هر زنی که شوهر از او ناراضی باشد و حق با شوهر باشد نماز آن زن قبول نشود تا مزوجش از او راضی گردد

(حدیث ۶۵ کافی ص ۶۱)

امام محمد باقر علیه السلام فرمود شایسته نیست زن بی آرایش باشد و بدون رسیدگی بخود زیست کند اگر چه بیک گلو بندی باشد که بگردن بیاویزد و شایسته نیست دستهای خود را بی خضاب بگذارد اگر چه حناء مختصری باشد

(حدیث ۶۶ کافی ص ۶۱)

رسول خدا صلی الله علیه و آله نهی فرمود که زنها از شوهرهای خود کناره گیرند و زینت نکنند

(حدیث ۶۷ کافی ص ۶۱)

از امام صادق علیه السلام است که از رسول خدا صلی الله علیه و آله پرسیدند زن برای شوهر کور و نابینا چگونه آرایش کند فرمود عطر بزند و خضاب کند

(حدیث ۶۸ کافی ص ۶۴)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود هر زنی خود را معطر کند و از خانه خارج شود لعنت میشود تا بخانه بر گردد

(حدیث ۶۹ من لایحضره الفقیه ص ۳۲۳)

فرمود هر زنی که لباسش را در غیر خانه شوهر گذارد بغیر اذن
شوهر لعنت خدا بر اوست تا لباس بخانه بر گردد

فصل نهم

ساعات نیک و بد عقد

(حدیث ۷۰ کافی ص ۴)

خدمت امام باقر علیه السلام عرض شد که شخصی در وسط روز در
شدت گرما ازدواج کرد فرمود عقد ازدواج در هوای بسیار گرم موجب
جدائی زن و شوهر میشود طولی نکشید که از هم جدا شدند
(حدیث ۶۱ کافی ص ۱۷ تهذیب ص ۲۴۳)

زراره گفت امام باقر علیه السلام خبر داد مرا که وجود مبارکش
قصداشته زنی را تزویج کند پدر بزرگوارش امام زین العابدین علیه السلام
موافق نبوده امام باقر فرمود زن را تزویج کردم همینکه با او خلوت
کردم زیبایی و جاهت اولیه را در او ندیدم پس از مجلس خارج شدم
تا وقتی پدر بزرگوارم را از موضوع آگاه کردم فرمود تنفر و اکراه
بعد از میل و رغبت برای آن است که در ساعت گرما او را تزویج
کردی

(حدیث ۷۳ کافی ص ۱۷)

امام باقر علیه السلام فرمود عقد ازدواج را در شب قرار

دهید

(حدیث ۷۳ کافی ص ۱۷ تهذیب ص ۲۳۱)

امام رضا علیه السلام فرمود عقد ازدواج در شب از سنت پیغمبر اکرم
صلی الله علیه و آله است

(حدیث ۷۴ من لایحضره الفقیه ص ۱۶۸)

امام صادق علیه السلام فرمود کسیکه ازدواج کند و قمر در عقرب
باشد خیر کامل نبیند

(حدیث ۷۵ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۴)

امام صادق علیه السلام فرمود کسیکه سفر کند یا تزویج کند و قمر در
عقرب باشد خیر نمی بیند

در روایت دیگر وارد شده که عقد ازدواج را در سه روز آخر ماه قرار ندهید
(روزهاییکه قمر در عقرب است با مراجعه بتقویم معلوم کنید)

فصل دهم

آداب عروسی بر دن بخانه داماد

(حدیث ۷۶ کافی ص ۷ تهذیب ص ۲۳۱ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۵)
امام صادق علیه السلام فرمود در شب عروسی کنید در روز اطعام

کنید (ولیمه عروسی بدهید)

(حدیث ۴۷ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۵)

جابر روایت میکند که در شب عروسی فاطمه زهرا علیها السلام رسول خدا صلی الله علیه و آله دستور فرمود که فاطمه را بر مرکب زیبایی سوار کنند و همراهان با صدای الله اکبر و تکبیر سیدة زنان را بخانه امیر المؤمنین علیه السلام بردند از همان شب مستحب شد تکبیر گفتن در وقت عروس بردن

فصل یازدهم

آداب عروسی و همخوابگی و تأثیر اوقات در

نبوغ اطفال

(حدیث ۷۸ کافی ص ۵۹)

امام صادق بابی بصیر فرمود وقتی عروس را وارد خانهات کنند دست بر پیشانی او گذاشته این دعا را بخوان
اللهم علی کتابک تزوجتها و فی امانتک اخذتها و بکلماتک
استحللت فرجها فان قضیت لی فی رحمها شیئا فاجعله مسلما سويا
ولا تجعله شرك شیطان

معنی و ترجمه

پروردگارا این زن را تزویج کردم طبن کتاب آسمانی تو قرآن و

این زن امانت تو است که با تعهد او را گرفتم و بکلام تو حرام او را بر خود حلال کردم پس اگر در رحم این زن فرزند برای من مقدر فرمودی او را مسلمان و متساوی الخلقه خلق فرما و شیطانرا با من در او شریک مساز راوی گفت پرسیدم چگونه شیطان شرکت میکند فرمود وقتی نزدیک زن میروی شیطان هم نزدیک میشود اگر بسم الله گفتی شیطان شریک نشود و دوری جوید و از بعض روایات استفاده میشود که باید این دعا را در موقع هم خوابگی برای همیشه خواند

و در حدیث دیگر است که اگر می ترسی عروس با تو الفت نکیرد و سازگار نشود بگو عروس وضو بگیرد و دورکت نماز با هم بخوانید و بعد از اداء نماز این دعا را بخوان تا الفت گیرد

اللهم ازرقنی الفها و ودها و رضاهایی و ارضبنی بها و اجمع

بیننا باحسن اجماع فانك تحت الحلال و تکره الحرام

معنی و ترجمه

پروردگارا الفت و دوستی مرا در قلب این زن جای ده و رضایت او را درباره من فراهم کن و مرا نیز با و راضی و بین ما دو نفر بهترین مجلس و مجمع را تشکیل ده برای آنکه تو حلال را دوست و حرام را دشمن داری

(حدیث ۷۹ من لایحضره الفقیه ص ۳۵۰)

رسول خدا صلی الله علیه و اله با میرالمومنین علیه السلام فرمودیا علی وقتی عروس داخل خانه ات شد کفشهای او را از پای بیرون کن و او را بنشان یا پهای او را با آب شست رشو نما و آن آنرا از اول خانه تا آخر

خانه پباش که خداوند عالم هفتاد هزار رقم فقر را از خانه خارج و هفتاد
هزار رقم برکت داخل خانه میکند و هفتاد رحمت بر سر عروس میبارد
که تمام زوایای خانه را بگیرد و عروس ایمن و مصون بماند از مرض
دیوانگی و بیسی و خوره تا وقتی که در آن خانه باشد یا علی عروس را در
هفت روز اول از خوردن شیر و سرکه و گشنیز و سیب ترش بازدارد که
رحم بوسیله این غذاها سرد میشود و در نتیجه زن عقیم و نازا میگردد
و ضمیر گوشه خانه بهتر است از زنی که نازا باشد با اضافه خوردن سرکه
نمیگذارد زن از حیض پاک شود و خوردن گشنیز زائید را بر او مشکل
میکند و خوردن مسیب ترش خون حیض را قطع میکند و موجب مریض
شدن زن میشود

۱ یا علی در اول ماه و وسط ماه و آخر ماه بازو جهات هم بستر مباح
که مرض جنون و جذام بزوجه حمله میکنند و اگر فرزندی هم نصیب
شود او را نیز مورد حمله قرار میدهند.

۲ بعد از ظهر هم بستر مشو که اگر فرزندی مقدر شود چشمش
لوج میشود و شیطان از شخص لوج خورسند میشود
۳ یا علی در حال عمل جنسی صحبت مکن زیرا اگر فرزندی بشود
ممکن است لال و گنگ شود

۴ یا علی چشم را در این حالت روی هم بگذار
۵ یا علی کسی بعورت زن نگاه نکند در وقت عمل جنسی که
موجب کوری چشم میشود دورتر روایت دیگر است که باعث کوری فرزند

خواهد بود

۶ کسی بشهوة اجنبته و نامحرم بازن خود هم بستر نشود برای آنکه فرزند مفعول میگردد

۷ شخص جنب در بستر قرآن تلاوت نکند چه ممکن است عذاب آسمانی زن و مرد را فرا گیرد

۸ یا علمی در عمل جنسی وارد مشو مگر آنکه دستمالی باتو و دستمالی جدا گانه بازوجه تو باشد و هر دو نفر بیک دستمال اکتفا نکنید برای آنکه شهوة بشهوة میرسد و موجب دشمنی بین زن و شوهر است و منجر بطلاق میگردد

۹ در حال ایستادن نزدیکی مکن برای آنکه بچه قوه ماسکه پیدا نمیکند و همیشه در بستر ادرازمیکند.

۱۰ در شب عید قربان نباشد زیرا بچه شش انگشت میشود همین روایت در کتاب علل شرایع صدوق راه است اضافه میکنند شب

۱۱ عید فطر نباشد زیرا طفل اولاد دار نمیشود در امالی صدوق است که میکوبد در شب عید فطر بچه شرور میشود

۱۲ در زیر درخت میوه دار نباشد برای آنکه بچه جلاد و آدم کش میشود

۱۳ در مقابل نور آفتاب نباشد مگر پرده ای بر روی خود بکشند زیرا بچه همیشه در فقر و بد خلقی زندگی کند تا بمیرد

۱۴ در بین اذان و اقامه نباشد چون بچه در خونریزی حریص میشود.

۱۵ در وقت حامله بودن زن نباشد مگر با وضو زیرا بدون وضو بچه کوردل و بنخیل میشود.

۱۶ در خصوص وسط ماه و آخر ماه شعبان قدم بچه نامبارک خواهد شد.

۱۷ بشهوة خواهر زن نباشد زیرا بچه مالیات کیر میشود

۱۸ بر پشت بام نباشد بچه مناطق وریا کار میشود

۱۹ در شبی که میخواهی بسفر روی نباشد برای آنکه بچه مالش

را در غیر راهش صرف خواهد کرد

۲۰ خوبست عمل جنسی در شب دوشنبه باشد زیرا اگر طفلی

مقدر شود حافظ قرآن خواهد شد و راضی است به آنچه خداوند باو

داده

۲۱ خوبست شب سه شنبه باشد زیرا در راه خدا شهید میشود

۲۲ خوبست در شب پنجشنبه باشد زیرا بچه عالمی از علماء یا حاکی

از حکام خواهد شد

۲۳ خوبست نزدیک ظهر روز پنجشنبه باشد چون چه دارای دین

و دنیای سالم خواهد شد.

۲۴ خوب است شب جمعه باشد زیرا بچه خطیب و سخنور میشود.

۲۵ خوبست عصر جمعه باشد چون بچه از معاریف و مشاهیر

خواهد شد

۲۶ خوبست شب جمعه بعد از نماز عشاء باشد برای آنکه بچه

کریم النفس میشود.

۲۷ در اول شب نباشد زیرا بچه ساحر میشود.

یا علی وصیت مرا حفظ کن همانطوریکه من از جبرئیل حفظ

کردم.

برای روشن شدن ذهن خواهندگان عزیز ناچارم توضیحاتی عرض کنم که اوقات و ساعات انعقاد نطفه طفل در سعادت و شقاوت طفل بسیار دخیل و مؤثر است و برای اینکه بیشتر روشن شود لازم است شرح تأثیرات کره ماه را در اوضاع زمین و سکنه آن و تأثیر آنرا در مزاجها گوشزد کنیم چون ساعات و اوقات ما از گردش نیرین حاصل شود بنا بر این کلمات بزرگترین مفخر شیعه مرحوم شیخ بهائی اعلی الله مقامه را از کتاب حدیقه هلالیه اش بضمیمه نظریات حضرت آیت الله کمره ای آقای حاج میرزا خلیل مجلسی عصر که در جلد اول از شرح کبیر نهج البلاغه (سما و عالم) خود ذکر کرده اند نقل کنم کتاب حدیقه هلالیه که از تالیفات عالم ربانی مرحوم شیخ بهائی است کتابی است در شرح دعاء رویت هلال که امام زین العابدین علیه السلام در اول ماه بمجرد دیدن هلال می خواند و در صحیفه ذکر شده یکی از جماعات این دعاء این است سبحانه ما اعجب ما در بر فی امرک .

گوئی امام خطاب بماه کرده می گوید ای هلال ای مخلوق عجیب

وای اعجوبه عالم کون

یا صد هزار جلوه برون آمدی که من

یا صد هزار دیده تماشا کنم تو را

مرحوم شیخ بعد از توضیحاتی درباره کره ماه می گوید امور مربوطه

بکره ماه بر سه قسم است یکی متعلق است بکیفیات افلاک و قمر دیگری متعلق بنور ماه و تأثیر نورش در اوضاع طبیعت سوم اموریکه در سعادت و نحوست زندگی مردم دخالت.

قسم اول که متعلق بکیفیات افلاک و عدد آنها و ترتیب و لوازم هر کات قمر از خسوف و اختلاف تشکیلات او از هلال تا بدر و از بدر تا هلال های دیگری که در کتب هیئت تشریح شده دارد قسم دوم چیزهاییکه مرتبط بنور ماه است از تغییراتی که در اجسام عنصریه میدهد از قبیل ازدیاد رطوبت در بدنها بسبب زیادتی و نقصان نور ماه و زیادتی آب دریا و چشمه سارها بطور محسوس که در نصف اول ماه زیاد و در نیمه دوم نقصان آنها مشهود است و همچنین زیادتی و نقصان مغز در مخ و شیرها در پستانها بر زیادتی و نقصان نور

و نیز نموسبزیجات و میوهها و صدای تمدد و رشد در خیار و کدو و خر بوزه بر زیادتی نور ماه مشهود و مسموع کشاورزان هوشمند است مؤلف نهج البلاغه و سماء و عالم اضافه میکنند که نشاطهای دماغی نیز به تیغ کم و زیاد میشود و تا نیمه ماه رو با افزایش و در نیمه دوم شب بشب کمتر میشود و از تجربیات کشاورزان با تجربه است که شکوفه انواع میوهجات هر گاه در شبهای ازدیاد نور شکفته شوند درخت در نگاهداری شکوفه های خود قویتر میشود و بعکس اگر در شبهای کم شدن نور شکفته شوند قدرت درخت در نگاهداری آنان کمتر است و در نتیجه شکوفه های

---

(۱) افلاک قمر عبارت است از خطوط مدوری که مدار سیر قمر است .

خود را از دست میدهد

قسم سوم که ارتباط با سعادت و نحوست ما دارد مطالبی است که
متدینین از منجمین نیز معتقدند و روایت از ائمه معصومین سلام الله علیهم
اجمعین درباره نهی از ازدواج و نهی از سفر در حالیکه قمر در عقرب است
مؤید این میبحث است تمام شد کلمات شیخ در حدیقه هلالیه

و باز از شما هدیه که میتوان نشان داد که اوقات و ساعات هم خوابگی
تأثیری در نبوغ اطفال دارد تاریخ زندگی نواب عالم است که پس از
مراجعه بتاریخ تولد و زندگی و محل سکونت و اطلاع از شخصیت
خانوادگی و فامیلی آنان واضح و روشن میگردد که نبوغ و تبرز آنها
ارثی نبوده بلکه یک سلسله علل نهفته مرموز دارد که دستورات رشیده
عالیه پیغمبر اسلام بامیر المؤمنین علی علیه السلام درباره هم خوابگی و
چگونگی انعقاد نطفه طفل برده از روی آن علل مرموز بر میدارد و اسرار
اصلی نبوغ را دست میدهد

از باب نمونه نقلی که درباره تولد خضر پیغمبر و اسکندر ذوالقرنین
است ذکر میکنیم و صدها امثال او را که موجب اطاله کلام است پشت سر
میگذاریم.

مجمع البحرین در ذیل ماده قرن که چند معنی برای ذوالقرنین سپس
میگوید نقل شده که پدر اسکندر ذوالقرنین اعلم عصر خود بوده در علم
نجوم و ستاره شناسی شبی از شهبایعیال خود گفت امشب بیدار باش و ناظر فلان
ستاره باش که بنقطه معین که رسیدا اگر نطفه طفلی در آن ساعت منعقد و بسته

شود آن طفل از آب حیات وزندگی میفروشد و برای همیشه تا آخر دنیا زنده است
خاله اسکندر حاضر بود و شنیده و دید و از فرصت استفاده کرد مطلب
را باشوهر خود بمیان گذاشت و خضر پیغمبر نصیب خاله اسکندر شد
پدر اسکندر را خواب ربود و بیدار شد نگاه کرد دید ستاره از نقطه
معین حرکت کرده بیال خود گفت چرا بیدارم نکردی جواب داد خچلت
کشیدم گفت عمر مرا ضایع کردی چهل سال بود در انتظار این فرصت
بودم حالا تاسف بر گذشته نتوان خورد هم اکنون آن ستاره در نقطه ای
است که اگر خدا فرزندی نصیب کند تمام دنیا را مسخر میکند همان
ساعت نطفه اسکندر منعقد شد.

(حدیث ۸۰ کافی ص ۷۵ تهذیب ص ۲۲۹)

امام صادق علیه السلام فرمود در هنگام عمل جنسی عجله نکنید و
پرنده گان و طیورند که عجله میکنند شما مثل آنان نباشید
در حدیث دیگر وارد شده که ملائکه حاضر نمیشوند مگر درد و
مکن یکی در مسابقه اسب دوانی و تیراندازی دیگر در وقت ملاءبه و بازی
کردن مرد با حیلۀ خود

حدیث ۸۱ تهذیب ص ۲۲۹ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۶

شخصی از امام صادق علیه السلام سؤال کرد که میتوان در وقت جماع
عریان شد حضرت نهی فرمود از جماع در حالیکه عریان باشند یا روی بقبله و
و پابشت بقبله باشند و یا در کشتی

حدیث ۸۲ کافی ص ۵۷

امام باقر علیه السلام فرمود جماع در بین الطلوعین کراهت دارد و همچنین است در وقت غروب آفتاب و در شب یا روزیکه ماه یا خورشید گرفته یا زلزله شده یا بعض آیات دیگر ظاهر شده از قبیل بادهای تند و سیاه

(حدیث ۸۳ من لایحضره الفقیه ص ۳۱۶)

امام موسی کاظم علیه السلام فرمود کسیکه در سه شب و روز آخر ماه عمل جنسی انجام دهد اگر فرزندی نصیب وی شود تسلیم گردد برای سقط شدن او

(حدیث ۸۴ ص کافی ۱۴)

امام صادق علیه السلام فرمود جماع در شب چهارشنبه بد است

(حدیث ۸۵ کافی ص ۵۸ تهذیب ص ۲۲۹)

امام صادق علیه السلام فرمود کسیکه در شب از سفر آمد آن شب را عمل جنسی انجام ندهد

(حدیث ۸۶ کافی ص ۵۸)

امام صادق علیه السلام از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت میکند که فرمود قسم بآن کسیکه روح من در قبضه قدرت اوست اگر کسی با حلال خود هم بستر شود در خانه بچه ای باشد که آنها را ببیند و یا صدای آنها را بشنود اگر فرزندی مقدر شود مفعول شود

(حدیث ۸۷)

امام صادق علیه السلام فرموده بخی کردن عمل جنسی را از کلاغ
بیاموزید شاید کسی نباشد که این حیوان را در این حال دیده باشد

(حدیث ۸۸ من لایحضره الفقیه ص ۴۱۶)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود کسی که جنب است قبل از غسل هم
بستر نشود زیرا موجب جنون طفل میشود

(حدیث ۸۹ کافی ص ۵۷ تهذیب ص ۲۴۹)

از امام صادق علیه السلام سؤال شد که مرد نگاه کند به سر خود
در حالیکه عریان است فرمود بلی مگر در عالم زناشوئی لذتی بهتر از این
خواهد بود

در خانه احادیث مربوطه بکیفیت هم خوابگی بنظر آمد که
خداوند تبارک و تعالی وقتی اراده کرد وجود نازنین فاطمه را بر رسول اکرم
عنایت کند دستور فرمود بیغمب بر عظیم الشان که باید چهل روز روزه
بگیری و در این چهل شب با خدیجه علیها السلام هم بستر نشوی چون
میخواهیم دختر نابغه ای بتو عطا کنیم که در شب عروسیش پیراهن عروسی
خود را بستمندی بدهد و با پیراهن مستعمل بخانه داماد وارد شود و
هزارها کارهای برجسته و مادر دوازده امام خواهد بود و بهترین زنان
عالم میباشد شما ای خوانندگان عزیز ملاحظه کنید مقام نبوت که منزله
و پاکیزه از هر آلودگی است اگر بخواهد فرزندی نمونه خود داشته باشد

این مشقت چهل روز و شب را باید تحمل نماید بنا بر این حساب ما معلوم شد که بسا بی اعتنائی و اهمالی در مسئله انعقاد نطفه اطفال و همچنین سپردن آنها را بدست تربیت روزگانه فرزندی باید داشته باشیم و تا چه حد میتوان متوقع بود از آنها

فصل دوازدهم

ارزش فرزند

(حدیث ۹۰ کافی ص ۶۱)

امام زین العابدین علیه السلام فرمود از سعادت مرد است که فرزندی داشته باشد که از آنها کم بگیرد و تحت فرمان او باشند

(حدیث ۹۱ کافی ص ۸۲)

امام موسی کاظم علیه السلام فرمود از سعادت مرد است که از دنیا رود تا فرزند خود را بجانشینی ببیند

(حدیث ۹۴ من لایحضره الفقیه ص ۴۴۴)

امام موسی کاظم علیه السلام فرمود وقتی خداوند بیک کسی از بندگانش نظر لطف داشته باشد قبل از مرگ فرزندی باو عطا کند

(حدیث ۹۴ من لایحضره الفقیه ص ۴۴۴)

روایت است که اگر کسی از دنیا برود برای او فرزندی نباشد

گوئی در مردم نبوده و اگر برای او فرزندى باشد گوئى نمرده است
زنده است کسی که در دیارش

مانند خلفی بیسار گارش

(حدیث ۹۴ کافی ص ۸۴)

امام محمد باقر علیه السلام فرمود از سعادت مرد آن است که
فرزندش در ملکات و فضایل اخلاقی و خلقت شبیه باو باشد تا پدر بوجود او
شناخته شود

(حدیث ۹۵ کافی ص ۸۲)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود از نعم پروردگار عالم آنست که
فرزندش شخص شبیه بخودش باشد

(حدیث ۹۶ کافی ص ۸۱)

امام صادق علیه السلام فرمود فلانی میگفت من از تولید فرزند
احتراز می کردم تا سفر حج در وقوف بعرفات جوانی در کنار خود دیدم
گریه می کرد و دعا مینمود و میگفت پروردگارا پدر و مادرم پدر و مادرم
من از شنیدن کلام او شیفته و سخت راغب فرزندشدم

حدیث ۹۷ کافی ص ۸۴

بکر بن صالح میگوید نوشتم خدمت امام موسی کاظم علیه السلام
که پنج سال از طلب فرزند گریزانم و جهش اینست که خانواده ام خوش
ندارد و میگوید تربیت فرزند برایم مشکل است از جهت فقر و تنگدستی
امام علیه السلام در جواب نوشت طلب کن فرزند را زیرا روزی و همه اداره

امور آنرا خدا تکفل نموده

(حدیث ۹۸ کافی ص ۸۲ من لایحضره الشقیه ص ۳۳۳)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود فرزند صالح دسته گلها نیست که از طرف پروردگار عالم بین بندگانش تقسیم میشود و دسته گل من از دنیا حسن و حسین است

(حدیث ۹۹ کافی ص ۸۲)

عیسی بن مریم علیه السلام از قبرستانی عبور کرد صاحب قبری را دید معذب است سال دیگر ثابا عبورش بهمان قبرستان افتاد همان قبر را دید که عذاب از او برداشته شده هر ضکرد پروردگارا چه شده که عذاب از این شخص مرتفع گردید وحی آمد که فرزندی از او بالغ شد و طریقی از طرق را اصلاح کرد و یتیمی را هم پناه داد پدر به برکت کار خیر پسر آمرزیده شد و در حدیث دیگر است که پدر از کارهای خیر فرزندان بشوای نائل میشود و از گناه آنها شری باو نخواهد رسید

(حدیث ۱۰۰ الخرائج و الجرائح ص ۲۱۹)

عیسی بن صبیح گفت در زندان بودم امام حسن عسگری وارد زندان شد من حضرتش را میشناختم حضرت بمن فرمود سن تو شصت و پنج سال و یکماه و دو روز است من کتاب دعائی همراه داشتم که تاریخ تولدم در او نوشته بود نگاه کردم دیدم مطابق بود امام علیه السلام فرمود فرزند داری عرض کردم ندارم حضرت دعا کرد در فرمود اللهم ارزقه ولداً له عضداً یعنی پروردگارا فرزندی روزی وی کن که بازوئی باشد برای

او خوب بازو نیست فرزند پس تمثیل فرمود بشعر شاعر

من كان ذا عضد يدرك ظلامته

ان الذليل انذی لیست له عضد

یعنی کسیکه بازو داشته باشد از تاریکیها سلامت میگردد و

کسیکه بازو ندارد در حقیقت ذلیل است

فصل سیزدهم

دعاء و نماز برای طالب فرزند

(حدیث ۱۰۱ کافی ص ۸۳ تهذیب ص ۴۰۹)

از امام باقر یا صادق علیه السلام است که فرمود کسیکه بخواند
همسرا و حامله شود دور کعبت نماز بعد از نماز جمعه (بعد از نماز ظهر
جمعه) با و کوع و سجود طولانی انجام دهد بعد از نماز این دعا را
بخواند .

اللهم انی استلک بما سئلک به زکریاء ان لا تذرنی فردا و
انت خیر الوارثین اللهم هب لی من لدنک ذریة طيبة انک سمیع
الدعاء اللهم باسمک استحللتها و فی امانتک اخذتها فان قضیتها
فی رحمها ولدا فاجعله غلاما مبارکا زکیا و لا تجعل للشیطان

فیه شرکا ولا نصیبا

دعا را بفارسی هم بخوانید

معنی و ترجمه

پروردگارا درخواست میکنم بآنچه زکریاء درخواست کرد که
مرا تنها مگذار وارثی برای من قرار ده با اینکه بهترین وارث
هائی پروردگارا از ناحیه خود مرا فرزندان پاکى به بخش و توئى که
دعای بندگان را می شنوی و اجابت میفرمائی
پروردگارا این زن را باسم تو حلال کردم و این امانت تو است
که با تعهد او را گرفتم پس اگر در رحم او فرزندی نصیب فرمودی پس
او را پسری خوش قدم و با میمنت و پاکیزه گردان و شیطانرا در او شریک
و بانصیب مگردان

(حدیث ۱۰۲ من لایحضره الفقیه ص ۳۳۲)

امام زین العابدین علیه السلام به بعض اصحاب خود فرمود اگر
فرزند خواستید ایندعا را بخوانید

رب لا تذرني فردا وانت خير الوارثين واجعل لي من لذك
وليا يرثني في حيوتي ويستغفر لي بعد موتي واجعله خلفا سوتا
ولا تجعل للشيطان فيه نصيب اللهم اني استغفرك واتوب اليك انك
انت الغفور الرحيم

معنی و ترجمه

پروردگارا مرا تنها و بی وارث مگذار با اینکه تو بهترین وارث
هائی و فرزندی برای من قرار ده که از دوستان تو باشد و وارث من گردد

در حیوة من وطلب آمرزش کند برای من بعد از مرگ و اورا جانشینی
متساوی الخلقه خلق کن و نصیبی از او برای شیطان قرار مده
پروردگارا از تو آمرزش می طلبم توبه میکنم زیرا توئی خدایند
مهربان و آمرزنده حضرت فرمود کسی که این دعا را زیاد بخواند و
مال و اولاد و خیر دنیا و آخرت از خداوند بخواهد پروردگار باو مرحمت
میکند برای آنکه خداوند عالم در قرآن مجیدش فرموده (سوره ۷۱
آیه ۱۰۹ و ۱۱۰) طلب آمرزش کنید از پروردگار خود زیرا خداوند زیاد
می آمرزد و از پستان پر ریزش آسمان بر شما فروریزد و باحوال و اولاد
شمارا مدد میکند و بهشت را با نهرهای جاری بشما اختصاص میدهد

(حدیث ۱۰۳ کافی ص ۸۳)

امام محمد باقر علیه السلام برای بدست آوردن فرزند بسلیمان
حاجب و دربان هشام بن عبدالملک چنین دستور صادر فرمود که هر روز
صبح و شب هفتاد مرتبه سبحان الله و ده مرتبه استغفر الله و نه مرتبه سبحان
الله و یکمرتبه استغفر الله به ترتیب بگویند بعد از آن آیات ۱۰۹ و ۱۱۰ از
سوره مبارکه نوح را (سوره ۷۱) تلاوت کنند

۱۰۹ استغفروا ربکم انه کان غفارا ۱۰۰ یرسل السماء علیکم مدرارا ۱۱۱

و یمدکم باحوال و بنین و یجعل لکم جنات و یجعل لکم انهارا

حاجب بدستور عمل کرد خداوند اولاد زیادی نصیب او فرمود و
بعد خدمت امام باقر و صادق علیهما السلام رسید عرض کرد دختر عمویم را
تزوین کرده بودم و فرزند از او نصیب نمیشد این دستور را تعلیم او کردم
خواند اولاد آورد و همسر من هر وقت میخواست حامله شود این تسبیحات

واستغفار را می‌گفت و بچند نفر از سادات یاد دادیم که فرزند نداشته‌ند خواندند
دارای فرزند بسیار گردیدند الحمد لله

(حدیث ۱۰۴ کافی ص ۸۳)

مردی خدمت امام صادق علیه السلام عرض کرد که فرزند نمی-
آورم امام علیه السلام فرمود در سحرها صد مرتبه استغفار کن پروردگار
را و اگر فراموش کردی در روز قضا کن

(حدیث ۱۰۵ کافی ص ۸۴)

مردی از اهالی خراسان خدمت امام جعفر صادق علیه السلام در
ربذه عرض کرد من از فرزند بی نصیبم امام (ع) فرمود وقتی بشهر خود
برگشتی و میل کردی با حلال خود هم بستر شدی آیات ۸۷ و ۸۸ و ۸۹
از سوره مبارکه که انبیاء ۲۱) با دو آیه بعد از آن تلاوت کن که خداوند
بزودی اولاد روزی تو کند انشاء الله آیات و ذالنون اذ ذهاب تأخیر الوائین

(حدیث ۱۰۶ کافی ص ۸۳)

مردی خدمت امام جعفر صادق علیه السلام شکایت کرد که از وی
اولاد نمی‌شود امام (ع) فرمود وقتی با همسرت هم بستر شدی این دعا
را بخوان

اللهم انك ان رزقني ذكرا سميته محمدا

آن مرد گفت دعا را خواندم اولاد نصیب شد

فصل چهاردهم

دعای پسر شدن فرزندان

(حدیث ۱۰۷ کافی ص ۸۴)

امام صادق (ع) فرمود وقتی همسریکی از شما حامله شد و چهار ماه از حمل او گذشت او را روی بقبله نموده آیه الکرسی را بخوانید و به پهلوی وی بطور اشاره دست گذارده این دعا را بخوانید اللهم انی قد سمیته محمدا یعنی خدایا من اسم این طفل را محمد گذاشتم خداوند عالم آن طفل را پسر میکند پس اگر اسمش را محمد کرد مبارک میشود و اگر اسم را تبدیل کرد خداوند یا می بخشد یا می گیرد آن طفل را

(حدیث ۱۰۰۰ کافی ص ۸۴)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود کسیکه فرزندی برای او در رحم باشد و نیت کند اسمش را محمد نهد یا اسمش را علی گذارد فرزندی در رحم پسر میشود نظیر این اخبار زیاد است

حدیث ۱۰۶ مکارم الاخلاق ص ۱۱۷

میکوید در کتاب نوادر الحکمة وارد شده که مردی خدمت امام صادق (ع) عرض کرد یا بن رسول الله مرا هشت دختر یکی پس از دیگری

نصیب گردیده و روی پسر ندیدم دعا کنید خداوند فرزند ذکوری عطا
فرماید حضرت فرمود وقتی خواستی هم بسترشوی دست راست را به
طرف راست ناف همسر خود بگذار هفت مرتبه سوره مبارکه انا انزلنا
را (قدر) تلاوت کن پس عمل جنسی را انجام ده آنچه دوست داری
به بینی می بینی وقتی بچنین در رحم روح دمیده شده همین عمل را بهمین
کیفیت مکرر کن و عمل جنسی لازم نیست آن مرد گفت بدستور رفتار
کردم هفت پسری در پی نصیبم شد و چند نفر دیگر این کار را کرده پسر
هایی دارا شدند

فصل پانزدهم

راه زیبا شدن فرزند

حدیث ۱۱۰ کافی ص ۷۸

محمد بن مسلم گوید امام صادق (ع) پسر زیبایی دید فرمود پدر

این بایستی گلابی خورده باشد

حدیث ۱۱۱: کافی ص ۷۸ تهذیب ص ۲۳۷

امام رضا (ع) فرمود حامله های خود را کندر خوراکی دهید که

اگر پسر باشد عالم و شجاع و باک قلب بدنی آید و اگر دختر باشد خوش

صورت خوش اخلاق خوش اندام گردد و در عمل جنسی بسی محظوظ
شود.

خوانندگان عزیز مضرات بدخلفی و جهل و ترس و زشتی صورت و
اندام را در نظر بگیرید سعادتها و شقاوتهائی که نصیب هر دو دسته است
ملاحظه کنید و بدانید که زیبایی اشخاص نه تنها مورد رغبت
عموم مردم است بلکه مورد عنایت شارع مقدس نیز میباشد تا جائیکه
در حدیث شریف یکی از مرجحات امام جماعت را زیبایی صورت و اندام
میشمارد شما ای برادران و خواهران با در نظر گرفتن دو حدیث قبل و
باید راه سعادت را در تهیه فرزندان زیبا ورشید بدانید.

فصل شانزدهم

نام گذاری فرزند

(حدیث ۱۱۲ کافی ص ۸۶)

امیر المؤمنین علیه السلام فرمود اولادهای خود را قبل از تولد نام
گذاری کنید اگر نمیدانید پسر یا دختر است دو اسم معین کنید زیرا
بچه‌های سقط شده شما در روز قیامت که شما را ملاقات کنند و بدون

اسم باشند زبان باعتراض گشوده که چرا اسم گذاری برای مانکردید
در حالیکه رسول خدا صلی الله علیه و آله را دیدید و شنیدید محسن
سقط شده فاطمه علیهما السلام را نام نهاد قبل از تولد

(حدیث ۱۱۳ کافی ص ۸۶ تهذیب ص ۲۳۶)

امام موسی کاظم علیه السلام فرمود اولین قدم مهر بانی و محبتی
که باید درباره فرزند برداشت اینست که اسم خوب برای او معین شود
پس شما اسم خوب برای فرزندان خود گذارید

(حدیث ۱۱۴ کافی ص ۸۶ تهذیب ص ۲۳۶)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود کسیکه چهار فرزند ذکور
میاورد و هیچیک از آنها را بنام (محمد) اسم گذاری نکند بمن جفا
کرده

(حدیث ۱۱۵ کافی ص ۸۶ تهذیب ص ۲۳۶)

امام صادق علیه السلام فرمود هر فرزندی که برای ما متولد شد
تا هفت روز بنام محمد اسم گذاری میشد بعد از هفت یا بهمان اسم میماند
یا تغییر میدادیم

(حدیث ۱۱۶ کافی ص ۸۶)

معوویه بن ابی سفیان مروان حاکم مدینه کرد و گفت مقرری باید
جوآنان قریش را علی بن الحسین میگوید رفتم برای اخذ مقرری مروان
پرسید اسمت چیست گفتم علی پرسید اسم برادرت گفتم علی گفت پدرت

چه منظوری در این اسم گذاری داشته هر فرزندی پیدا کرده علی
نامیده بعد پول را داد خدمت پدر بزرگوارم قضیه را نقل کردم فرمود
آتش بیارد بر پسر زرقاء (اسم مادر مروان زرقاء بود) که شغل وی دباغی
پوستها بوده (شغل زرقاء) من اگر صد فرزند ذکور داشته باشم ۵۰۰ را علی
نام میگذارم

(حدیث ۱۱۷ قرب الاسناد ص ۴۵)

رسول خدا صلی الله علیه و آله اسماء قبیحه و زشت را از اشخاص
و از مهرها بر میداشت و اسم خوب میگذاشت .

(حدیث ۱۱۸ عدة الداعی ص ۵۹)

مردی خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله عرض کرد یا رسول الله
حق پسرم بر من چیست فرمود اسم خوب برای او بگذار و ادب خوب
بوی بیاموز و از او احترام نگاهدار

(حدیث ۱۱۹ کافی ص ۸۷ تهذیب ص ۲۳۶)

امام زین العابدین علیه السلام هر وقت بشارت تولد مولودی به
حضرتش داده میشد سؤال از پسر یا دختر بودنش نمیفرمود میپرسید
آیا سالم خلق شده اگر سالم میبود میگفت الحمد لله الذی لم یخلق منی
شیئاً مشوها یعنی سپاس خدایا که از من خلق نفرموده فرزند زشت قبیح
منظری

(حدیث ۱۴۰ من لایحضره الفقیه ص ۶۱)

امام صادق علیه السلام فرمود وقتی مولودی بدنیآ آمد در گوش

راستش اذان و در گوش چپش اقامه گفته شود

(حدیث ۱۴۱ کافی ص ۸۸ تهذیب ص ۲۳۵)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود کسیکه برایش فرزندی تولد شود در گوش راست فرزندش اذان گوید مثل اذان نماز و در گوش چپش اقامه گوید مثل اقامه نماز تا از شیطان محفوظ ماند

(حدیث ۱۴۲ کافی ص ۸۸ تهذیب ص ۲۳۵)

امیر المؤمنین علیه السلام فرمود سقف دهان مولود را با خرما بطرف بالا فشار دهید زیرا پیغمبر صلی الله علیه و آله با حسن و حسین علیهما السلام چنین کرد

(حدیث ۱۴۳ کافی ص ۸۸ تهذیب ص ۲۳۵)

امام محمد باقر علیه السلام فرمود سقف دهان طفل را با آب فرات فشار دهید و اقامه در گوشش بگوئید

فصل هفدهم

حقیقه برای مولود و دواها آن

حدیث ۱۴۴ کافی ص ۸۸ تهذیب ص ۲۴۷

امام صادق علیه السلام فرمود حقیقه برای شخص غنی واجب است

(حدیث ۱۲۵ کافی ص ۸۸ تهذیب ص ۳۳۷)

امام صادق علیه السلام فرمود هر مولودی گرو عقیقه اوست (یعنی عقیقه بیمه کننده عمر و سلامتی است)

(حدیث ۱۲۶ من لایحضره الفقیه ص ۳۳۴)

عمر بن یزید خدمت امام صادق (ع) عرض کرد من نمیدانم پدرم برایم عقیقه کرده یا نه حضرت امر فرمود که خودت برای خود عقیقه کن درحالیکه پیر بودم

(حدیث ۱۲۷ من لایحضره الفقیه ص ۳۳۴)

امام صادق (ع) فرمود عقیقه برای غنی و فقیر لازم است لکن فقیر تاخیر کند تا غنی شود پس اگر غنی نشد چیزی برای او نیست و اگر غنی یا فقیر عقیقه را تاخیر انداخت تا گوسفندی در عید قربان قربانی کرد از عقیقه کفایت میکند و هر مولودی گرو عقیقه است.

(حدیث ۱۲۸ کافی ص ۸۸ تهذیب ص ۳۳۷)

راوی گفت خدمت امام صادق (ع) بودم رسولی از طرف عبدالله بن علی عموی امام صادق وارد بر امام شد عرض کرد عموی شما سلام رسانید و عرض کرد می خواستیم عقیقه ای دهیم گوسفندی نیافتیم اجازه میفرمائید که پول عقیقه را صدقه دهیم حضرت فرمود اجازه نمیدهم زیرا خداوند اطعام و ریختن خون گوسفند را دوست دارد.

(حدیث ۱۲۹ کافی ص ۸۹)

امام صادق علیه السلام فرمود برای طفل در روز هفتم عقیقه کنید

وهو سرش را تراشیده بوزن مویش طلا یا نقره صدقه دهید و ران
گوسفند یا شتری که عقیقه شده بقباله دهید

(حدیث ۱۳۰ کافی ص ۸۹)

امام صادق علیه السلام فرمود عقیقه در روز هفتم باید داده شود
و یک ران و یک پای گوسفند را بقباله دهید و استخوان گوسفند عقیقه
را نشکنید

(حدیث ۱۳۸ کافی ص ۹۰)

امام صادق علیه السلام فرمود رسول خدا صلی الله علیه و آله در
روز هفتم ولادت حسن و حسین علیهما السلام برای هر کدام گوسفندی
عقیقه داد و یک ران و پای گوسفند را بقباله داد و بقیه را برسم هدیه
بهمسایه ها خورانید و فاطمه علیها السلام موهای سرشانرا تراشید بوزن
آنها نقره صدقه داد

در روایت دیگر است که اگر قباله یهودیه است و گوسفند ذبح شده
مسلمین را نمیخورد پول ربع گوسفند باو دهید

(حدیث ۱۴۹ کافی ص ۹۰)

امام صادق علیه السلام فرمود حضرت فاطمه علیها السلام برای
هر دو پسرانش عقیقه داد و سرشانرا تراشید بوزن مویشان نقره صدقه
داد و فرمود مردم از خون عقیقه بسر طفل میمالند پدرم صلی الله علیه و آله
هیچ مرد شرک است

(حدیث ۱۴۰ کافی ص ۸۸)

امام صادق علیه السلام فرمود عقیقه پسر و دختر مساوی است
در روایت دیگر فرمود عقیقه دختر و پسر همان گوسفند است

(حدیث ۱۴۱ کافی ص ۸۸)

امام صادق علیه السلام فرمود مادر طفل از گوشت عقیقه

نخورد.

(حدیث ۱۴۲ کافی ص ۸۹)

امام صادق علیه السلام فرمود در وقت عقیقه کردن بگوئید

بسم الله و بالله اللهم هذا عقیقه عن فلان (اسم طفل را بگوئید) لحمها

بلحمه و دمها بدمه و عظمها بعظمه اللهم اجعله و قاء

لال محمد

معنی و ترجمه

باسم پروردگار عالم و بااستعانت از وی « پروردگارا این ذبیحه

گوسفند عقیقه‌ای است از فلان مولود (اسم طفل) گوشت این عقیقه

برای حفظ گوشت این طفل و خون این عقیقه برای حفظ خون او و

استخوانش بااستخوان او « پروردگارا این طفل را جزء وفاداران و

نگاهداران حقوق آل محمد قرار ده

(حدیث ۱۴۳ من لایحضره الفقیه ص ۳۴۵)

امام صادق علیه السلام فرمود وقتی خواستی عقیقه را ذبح کنی بگو

یا قوم انی بری مماتش کون انی و جهت وجهی للذی فطر السموات

والارض حنیفا مسلماً و ما انا من المشرکین ان صلوتی و نسکی

و محیای و مماتنی لله رب العالمین لا شریک له و بذلك امرت و انا
اول المسلمین اللهم منك و لك بسم الله و الله اکبر
اللهم صل علی محمد و آل محمد اللهم بقتل من فلان بن فلان
اسم مولود را بگو و ذبح کن گو سفند را

معنی و ترجمه

ای امت من بیزارم از آنچه شما شریک خدا میدانید و من روی
خود را متوجه میکنم بسوی آن خدائیکه آسمان و زمین را خلق کرد
در حالیکه یکجبهت و یکنوا تسلیم او هستم و از مشرکین نیستم و نماز
و مناسک و حیوة و مرگ من تعلق دارد به پروردگار عالم که شریک ندارد
و باین گفتار و کردار ما مور میباشم و منم اول کسیکه اسلام آورد،
پروردگار این عقیقه و گو سفند از تو و برای تو است بسم الله و الله اکبر
اللهم صل علی محمد و آل محمد به پروردگار این عقیقه را از فلان پسر
فلان قبول فرما

وصل هیجدهم

ختمه مولود و دعاء آن

(حدیث ۱۴۴ کافی ص ۸۱)

امام صادق علیه السلام فرمود از دین همین حنیف ابراهیم علیه السلام

ختنه کردن است

(حدیث ۱۴۵ کافی ص ۴۹ تهذیب ص ۲۳۸)

امام صادق علیه السلام فرمود ختنه مردها از سنت پیغمبر است و ختنه
زنها مکرمه است

(حدیث ۱۴۶ من لایحضر الفقیه ص ۳۳۵)

امیر المؤمنین فرمود اگر زن ختنه نشود اشکال ندارد اما مردها
باید ختنه شوند

(حدیث ۱۴۷ کافی ص ۹۱)

امام صادق علیه السلام فرمود در روز هفتم ولادت طفل را ختنه کنید
و عقیقه برای او بدهید

(حدیث ۱۴۸ کافی ص ۹۱ تهذیب ص ۲۳۸)

امام صادق علیه السلام فرمود ختنه کنید اولاد خود تا آنرا که پاکیزه تر
است برای طفل و او را فربه میکند و زمین افسرده است از بول کسی
که ختنه نکرده

(حدیث ۱۴۹ کافی ص ۹۱ تهذیب ص ۱۳۸)

علی بن یقطين گوید از امام موسی بن جعفر علیه السلام پرسیدم
برای ختنه کردن طفل روز هفتم بهتر است یا تا آخر افتد حضرت فرمود روز
هفتم بهتر است

(حدیث ۱۰۰ من لایحضر الفقیه ص ۳۰۵)

امام صادق علیه السلام فرمود پس از ختنه کردن طفل این دعا را

بخوانید

اللهم ان هذه سنتك وسنة نبيك صلى الله عليه وآله او اتباع
منا لك ولنبيك بمشيتك وبارادتك وقضائك لامر اردته و قضاء
حتمته وامر انفذته فاذا قته حر الحديد في ختانه و حجامته لامر انت
اعرف به منى اللهم فطهره من الذنوب و زد في عمره و ادفع
الافات عن بدنه و الاوجاع عن جسمه و زده من الغنى و ادفع عنه
الفقر فانك تعلم ولا تعلم

معنی و ترجمه

پروردگارا این ختنه کردن طفل طریقه تو و پیغمبر تو است یا
فرمانبری ما است از تو و پیغمبرت برای آنکه تو خواستی و اراده فرمودی
و مقدر کردی برای مصلحتی که اراده داشتی و حکمیکه حتم فرمودی
و برای امریکه تنفیذ کردی پس من سوزندگی آهن را در ختنه و حجامت
با و چشاندم برای امریکه تو بآن داناتری پروردگارا این طفل را از
گناه پاک فرما و عمرش را زیاد کن و آفات را از بدنش و دردها را از
جسمش دور کن و او را ثروت ده و فقر و بیچارگی از او دفع فرما برای
آنکه تو داناتی بهم امور و چیزی بر تو مخفی نیست که یتو یاد
داده شود

فصل نوزدهم

کیفیت شیر دادن به فرزند

(حدیث ۱۵۱ کافی ص ۹۲ تهذیب ص ۲۲۳ طلاق)

(من لایحضره الفقیه ص ۳۳۲)

امیرالمومنین فرمود برای طفل شیرخوار شیرری با برکت تر و -
بهتر از شیر مادر نیست .

(حدیث ۱۵۲ عیون اخبار الرضاء (ع) ص ۲۰۲)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود برای طفل شیرری بهتر از شیر
مادر نیست .

(حدیث ۱۵۳ من لایحضره الفقیه ص ۴۷۱)

رسول خدا صلی الله علیه و آله (در حدیث طویلی که کیفیت خلقت
جنین و نعمی که باو مرحمت میفرماید در رحم) میفرماید خداوند عالم
روزی طفل را در دوستان مادر قرار داده یکی بمنزله طعام و دیگری
شراب است غذا بدون آب نمی توان خورد .

(حدیث ۱۵۴ تهذیب ص ۲۲۳ طلاق)

امام صادق (ع) بدختر سلیمان فرمود ای ام اسحق بچه را از یک
بستان شیرمده و از هر دو باید داد زیرا یکی از آنها غذای طفل و دیگری
آب او میباشد .

(حدیث ۱۵۵ تهذیب ص ۲۲۳ طلاق)

اما صادق (ع) فرمود واجب و لازم است که طفل را بیست و یک ماه
شیر دهند و اگر تمام و کامل بخوانند شیر دهند دو سال بدهند .

(حدیث ۱۵۶ کافی ص ۹۲ تهذیب ص ۲۲۳ طلاق)

(من لایحضره الفقیه ص ۳۳۲)

امام صادق (ع) فرمود شیر دادن طفل بیست و یکماه باشد اگر کمتر شد ظلم بطفل است.

مؤلف گوید اگر طفل از پستان مادر شیر خورد تلفات در اطفال کمتر و سلامتی بچه ها بهتر تأمین میشود برای آنکه با اهمیت شیر دادن پی ببریم باید آمار تلفات کودکن را در بعض شهرها و ممالک مورد دقت و بررسی قرار دهیم آماری در اینجهت در کتاب بهداشت اجتماعی در اسلام تألیف جناب دکتر صدرالدین نصیری دام اقباله است که از نظر شما میگذرد در یکی از دهات بیست هزار نفری شهر شیکاگو تلفات اطفال شیرخوار که از پستان مادر شیر می خوردند ۶۷ درصد بوده و ۶۶ درصد تلفات شیر-گاو خوار بوده

در شهر هشتاد هزار نفری دیگری تلفات از شیر مادر ۳۴ درصد و تلفات از شیر مخلوط ۸۸ درصد و از شیر گاو به ۱۸ درصد رسیده و علت نزول از ۶۶ به ۱۸ درصد بواسطه خوبی وسائل بوده که توانسته اند شیر گاورا (استریلیزاسیون) کنند یعنی شیر را ضد عفونی میکنند که میکرب از خارج بخود نگیرد.

در ممالک اروپای شمالی عده تلفات اطفال کمتر از ده درصد بوده مثل آلمان و اطریش زیرا ما درها کارهای دیگری جز بچه داری نداشته ساعات اداری نداشتند توانستند به بچه های خود شیر دهند علت اینکه تلفات شیر مادر کمتر است این است که شیر مادر دارای ویتامین های لازم بنحوا کامل میباشد گذشته از آنکه مهر مادر و دامن

محبت وی و کیفیت پرستاری او و بوسه ها و آوازه خوانیهای مادر برای
طفل در سلامتی و رشد طفل بسیار مؤثر است بنا بر این شیر دایه اگر چه
دارای ویتامین های لازم میباشد لکن مهر مادرو بوسه های بی دری و
عواطف مادری در او یافت نمیشود .

علاوه باید میوجه باشید خطراتی که در شیر غیر مادر دیده شد با
تازه گی شیرها است اما اگر شیر جوشید یا خشک شد چنانچه برای ما
شیر خشک - و قات میآورند خطر تلفات اینها صد درصد است زیرا فاقد هر
نوع ویتامین است و اگر کم کمهای غذایی بطفل نشود و منحصراً بشیر خشک
باشد بفاصله چند روزی بچه قوای خود را از دست داده با عفريت مرگ
دست بگریبان میشود .

فصل بیستم

دایه خوب تهیه کنید

(حدیث ۱۵۷ کافی ص ۹۳)

امیر المؤمنین (ع) فرمود به بینید چه کسی اولاد شما را شیر
می دهد زیرا بچه با خوی شیر رشد می کند .

(حدیث ۱۵۸ کافی ص ۹۳ تهذیب ص ۲۲۴)

(من لایحضره الفقیه ص ۳۳۳)

امام محمد باقر (ع) فرمود دایه پاکیزه و تمیز تهیه کنید برای اطفال

خود زیرا اثر شیر در طفل میماند

(حدیث ۱۵۹ کافی ص ۹۳ تهذیب ص ۲۲۴)

امام محمد باقر بمحمد بن مروان فرمود برای فرزندت دایه زیبا
و خوش سیما تهیه کن مبادا زشت و قبیح صورت اختیار کنی زیرا اثر شیر
در طفل باقی میماند.

(حدیث ۱۶۰ کافی ص ۹۳)

امیر المؤمنین (ع) فرمود برای شیر دادن اطفال زنهای احمق
انتخاب نکنید زیرا طفل روی آنرا شیر بزرگ میشود.

(حدیث ۱۶۱ من لایحضره الفقیه ص ۳۳۳)

علی بن جعفر از برادر بزرگوار خود موسی بن جعفر علیهما السلام
پرسید زنی زنا داده آیا صلاحیت دارد برای شیر دادن طفل فرمود نه شیر
او و نه شیر دخترش که از زنا بدنیا بیاید

(حدیث ۱۶۲ کافی ص ۹۳ تهذیب ص ۲۳۳)

(من لایحضره الفقیه ص ۳۳۳)

امام محمد باقر (ع) فرمود شیر زن یهودیه و نصرانیه و مجوسیه
نزد من بهتر است از شیر ولد الزنا.

(حدیث ۱۶۳ کافی ص ۹۳ تهذیب ص ۲۲۴)

امام صادق (ع) فرمود برای طفل دایه مجوسیه انتخاب نکنید اما
یهودیه و نصرانیه که شراب نخورد انتخابش عیب نیست:

مؤلف گوید جائیکه زیبایی و زشتی عقل و حلق دایه اثر در طفل
میگذارد صحت و سلامت خراج او بطریق اولی اثر میگذارد قبل از شیر دادن باید

دایه را نزد دکتر حادقی معاینه کرد چشم درد دایه برای طفل مضر است تا برسد بامراض جلدی و دکتورها معتقدند که سن دایه کمتر از ۱۸ و بیشتر از ۳۵ سال نباشد و خوب است که طفل دایه با طفل شما هم سن باشد یا کمی بچه دایه بزرگتر باشد زیرا ترکیب شیر بسال بچه فرق میکنند باید آقایان دکتورها سلامتی دایه را بالا براتوار دقیق تشخیص دهند و بهترین زنهارا برای دایه شدن زنهای ده نشین میباشد نکته دیگر میپرسیم از شما که پس از آنکه شیر در طفل اثر نیک و بد خود را باقی میگذارد باید فهمید شیر کس او و سایر حیوانات آنها شیر خشکیده کهنه ای که معلوم نیست از چه حیوانی است چه اثراتی در روح و جسم اطفال معصوم شما میگذارد قدر مسلم آن است که اثری از عالم انسانیت در او نخواهید پیدا کرد

فصل بیست و یکم

تعلیم و تربیت فرزند

(حدیث ۱۶۴ کافی ص ۹۴ تهذیب ص ۲۲۴ طلاق)

امام صادق علیه السلام فرمود: پسر باید تا هفت سال بازی کند و هفت سال دوم نوشتن و خواندن بیاموزد و هفت سال سوم باید حلال و حرام یاد گیرد

(حدیث ۱۶۵ کافی ص ۹۴ تهذیب ص ۲۲۴ طلاق)

امام صادق علیه السلام فرمود: پسر را مهلت ده تا شش ساله شود پس

هفت سال او را با خود همراه دار و بادی خود او را مودب ساز اگر ادب
قبول کرد خوب و گرنه رها کن او را برود

مؤلف گوید بدورانی که خود از ادب بهره ندارند جز بی ادبی چه
میتوانند بطفل خود بیاموزند

ذات نایافته از هستی بخش کی تواند که شدن هستی بخش

(حدیث ۱۶۶ کافی ص ۹۴ من لایحضره الفقیه ص ۳۳۶)

امام صادق علیه السلام فرمود: پسر را بگذران هفت سال بازیکنند
و هفت سال بعد تأدیب شود و هفت سال سوم ملازم و همراه تو باشد اگر
رستکار شد خوب و گرنه از کسانی است که خیر در او یافت نشود

(حدیث ۱۶۷ من لایحضره الفقیه ص ۳۳۶)

امیر المؤمنین (ع) فرمود: پسر را در هفت سال اول تعلیم و تربیت
دهید و در هفت سال دوم از او تأدیب کنید و هفت سال سوم او را بکار وادار
کنید منتهی طول قامت پسر تا بیست و سه سالگی است و عقلش تا سی و پنج
سالگی است بعد از او هر چه اضافه شود از تجربیات است

مؤلف گوید پسرهارا تا قبل از بیست و سه سال بکارهای پرمشقت

و ادار نکنید که رشادت در آنها را کد نشود

(حدیث ۱۶۸ کافی ص ۹۴ تهذیب ص ۲۲۴)

امام صادق (ع) فرمود: پسر تا هفت سال ظرف میشکند و آفت و خیز
دارد و در نه سالگی بنماز وادار شود و در ده سالگی بستر خوابشان را
از یکدیگر جدا کنید و در چهارده سالگی محتمل میشود و منتهی طول قامت پسر
تا ۲۲ سالگی است و نهایت عقلش تا ۲۸ سالگی است مگر تجربیات که

آخر عمر رو باز دیاد است

(حدیث ۱۶۹ کافی ص ۹۴)

امام صادق (ع) فرمود: وقتی پسرها ده ساله شوند بین آنها و
زنهای جدائی بیاندازید

(حدیث ۱۷۰ من لایحضره الفقیه ص ۳۲۳)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود پسر و پسر و بین دختر
و دختر و بین پسر دختر در سه ده سالگی جدائی افکنید و در یک بستر
نخوابند

در روایت دیگر است که در شش سالگی جدا کنید و این روایت
دوم بنظر مؤلف صحیح تر و بواقع زردی کمتر است

(حدیث ۱۷۱ کافی ص ۹۴)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: اولاد خود را شناوری در
آب و تیراندازی بیاموزید

(حدیث ۱۷۲ کافی ص ۹۵ من لایحضره الفقیه ص ۳۳۶)

راوی میگوید شنیدم امام موسی کاظم (ع) میفرمود: مستحب
است بستگی بر طفل تا بزرگی حلیم و صبور شود

حدیث ۱۷۳ کافی ص ۹۵ تهذیب ص ۳۲۴ طلاق)

امام صادق (ع) فرمود: در تعلیم اطفال خود سبقت گیرید و حق
و حقیقت را بآنها بیاموزد پیش از آنکه منحرفین بر شما سبقت گیرند
و بچه های شمارا گمراه کنند

(حدیث ۱۷۴ مکارم الاخلاق ص ۱۱۵)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: پسر تا هفت سال سرور و سالار و فرمانده است و هفت سال دوم عبد فرمانبردار هفت سال سوم وزیر و مشاور است پس از ۲۱ سال اگر پسندیده شد چه نیکو و اگر نشد او را از خود دور کن و در پیشگاه خدا معذوری

(حدیث ۱۷۵ مکارم الاخلاق ص ۱۱۵)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هر يك از شما پسر خود را ادب کند بهتر است برای او از صدقه نیم من خوار باز هر روز بطور استمرار

(حدیث ۱۷۶ مکارم الاخلاق ص ۱۱۵)

رسول خدا صلی الله و آله فرمود: اولاد خود را احترام کنید نیکو ادب کنید آمرزیده میشود

(حدیث ۱۶۷ روضة الواعظین باب ۴۱ خبر احکام الاولاد نکاح از کتاب وسائل)

امام (ع) فرمود: سه چیز از حقوق فرزند است که پدر باید رعایت کند یکی اسم خوب بروی نهد دیگر خواندن و نوشتن تعلیم او کند سوم بالغ که شد او را زن دهد.

(حدیث ۱۷۸ من لایحضره الفقیه ص ۲۳۴)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: همانطوریکه فرزند عاق پدر و مادر میشود پدر و مادر هم عاق فرزند میشوند (یعنی باید حقوق طرفین حفظ شود و گرنه نکبتهای عقوق گریبانگیر هر دو طرف خواهد شد)

(حدیث ۱۷۹ من لایحضره الفقیه ص ۴۶۰)

پیغمبر صلی الله علیه و آله در وصیة خود بامیر المؤمنین (ع) فرمود:
خدا لعنت کند پدر و مادر را که باعث شوند فرزند آنها عاق شود
یا علی همانطوریکه نکبت عاق شدن گریبان فرزند را میگیرد گریبانگیر
پدر و مادر نیز میشود یا علی خدا رحمت کند پدر و مادری را که وادار کنند
فرزند خود را بکماک بآنها تا فرزند بتواند روحا اخلاقا جسمما پیدر
و مادریاری کند.

(حدیث ۱۸۰ کافی ص ۹۵ تهذیب ص ۲۲۴)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود. خدا رحمت کند پدر و
مادری را که وادار کنند فرزند خود را به نیکی کردن پیدر و مادر راوی
عرض کرد چگونه وادار کنند فرمود آنچه از عهده فرزند بر آید از خدمت
پیدر و مادر با آغوش باز و دیده گشاده آن خدمت را بپذیرند و آنچه از
قدرت او خارج است عفو کنند و فرزند را بزحمت نیاندازند و خلاف
عادت او را بروی تحمیل نکنند.

فصل بیست و دوم

محبت بفرزند

(حدیث ۱۸۱ کافی ص ۹۵ تهذیب ص ۲۲۴ طلاق)

شخصی از امام صادق (ع) پرسید: بچه کسی نیکوئی کنم فرمود

پیدرو مادرت عرض کرد پدر و مادرم از دنیا رفتند فرمود بفرزندت
(حدیث ۱۸۲ من لایحضره الفقیه ص ۳۴۴)

امام صادق (ع) فرمود : محبت بفرزند بمنزله محبت پیدر و مادر
مادراست (و پدر و مادر خوشنود میشوند)
(حدیث ۱۸۳ کافی ص ۱۵)

امام صادق (ع) فرمود : خداوند عالم به بنده اش ترحم میکند
بواسطه کثرت محبتی که بفرزند خود دارد
(حدیث ۱۸۴ من لایحضره الفقیه ص ۳۵۳)

بعضی از اصحاب رسول خدا خدمتش عرض کردند چه باعث رسب
شده محبتی در قلب خود نسبت بفرزندان خود می یابیم که فرزندان نسبت
بمادر خود نمی یابند حضرت فرمود برای آنکه فرزندان از شما آیند و شما
از آنان نیستید .

(حدیث ۱۸۵ کافی ص ۹۵ تهذیب ص ۲۲۴ طلاق)

(من لایحضره الفقیه ص ۳۳۴)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود بچه ها را دوست بدارید و
مورد لطف خویش قرار دهید و اگر وعده ای بآنها دادید بوعده وفا کنید
زیرا آنها شما را رازق خود می بینند « در کافی » اضافه میکند که
خداوند برای هیچ امری مثل زنها و بچه ها بغضب نمی آید

(حدیث ۱۸۶ کافی ص ۹۵)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود : کسیکه بیوسد فرزند خود
را حسنه ای برای او نوشته میشود و کسیکه فرزند خوشحال کند

خداوند روز قیامت او را خوشحال میکند و کسیکه فرزند خود را قرآن
تعلیم دهد در لباس از لباسهای گرانهای بهشت برسد و مادران طفل
پیوشانند که چشم اهل بهشت بنور آن لباسها روشن شود
(حدیث ۱۸۲ کافی ص ۹۵ تهذیب ص ۲۲۵)

از امام صادق است که رسول خدا صلی الله علیه و آله حسین
علیه السلام را میبوسید مردی حضور داشت عرض کرد من هنوز بچه‌ای
را نبوسیدم چون آن مرد رفت حضرت فرمود این مرد در نزد من از اهل
جهنم است

(حدیث ۱۸۸ من لایحضره الفقیه ص ۳۳۴)

از امام صادق علیه السلام است که رسول خدا صلی الله علیه و آله اگر
کسی بچه‌ای جلیس او شد حالت کودک کی بخود گیرد و با وی کودکانه
بازی کند

مثنوی

گفت پیغمبر باصحاب فحول

کلموا الناس علی قدر عقول

چونکه با کودک سرو کارت فتاد

پس زبان کودک کی باید گشاد

(حدیث ۱۸۹ کافی ص ۹۵)

امیرالمومنین علیه السلام فرمود: کسیکه طفلی دارد با طفل کودکانه

بازی کند

حدیث ۱۹۰ روضة الواعظین باب ۴۴ خبر ۴

احکام اولاد از نکاح و مسائل

رسول خدا صلی الله علیه و آله حسن و حسین را میبوسید یکی از
حضار بنام اقرع بن جالس عرض کرد من ده پسر دارم و هیچیک از آنها را
هنوز نبوسیدم حضرت فرمود کسیکه رهم نکند مورد ترحم قرار
نگیرد

فصل بیست و سوم

فضیلت دختران

(حدیث ۱۹۱ کافی ص ۸۲)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: دختران خوب فرزندان
هستند چون با پدر و مادر لطف میورزند و برای خدمت با آنان مجهز و
آماده اند و همیشه با پدر و مادر مأنوسند و میجویند دخترانند که قدمشان
مبارک است دخترانند که لباس ترا جستجو میکنند

(حدیث ۱۹۲ کافی ص ۸۲)

امام صادق علیه السلام فرمود: دختران بمنزله عمل صالحند که
در مقابل خداوند خسته و ثواب میدهد و پسران نعمتند و خداوند از نعمت
سئوال میکند و انسان در مقابل نعمت مسئولیت دارد

حدیث ۱۹۲ کافی ص ۸۴

امام صادق علیه السلام فرمود: پسران نعمتهایند که خداوند از آنها بازپرسی نمیکند و دختران عمل نیکویند که در مقابل خداوند اجر و ثواب مرحمت میفرماید

(حدیث ۱۹۴ من لایحضره الفقیه ص ۳۴۳)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: کسیکه نگهدار و سرپرست سه دختر یا سه خواهر باشد بهشت بر او واجب میشود عرض شد یا رسول الله دو تا هم بهشت را واجب میکنند فرمود بلی دیگری عرض کرد یکی چطور فرمود بلی یکی هم بهشت را واجب میکند

(حدیث ۱۹۵ کافی ص ۸۲)

امام صادق علیه السلام فرمود: حضرت ابراهیم علیه السلام از پروردگار خود درخواست کرد که دختری باو عطا کند که بعد از مرگ برای او گریه و ندبه کند

(حدیث ۱۹۶ کافی ص ۸۲)

امام صادق علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله پدر دخترها بود

(حدیث ۱۹۷ کافی ص ۸۲)

از امام رضا علیه السلام است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود خداوند تبارک و تعالی به نسوان رؤف تر و رحیم تر و رقتش نسبت به زنان پیش از مردان است و هر کس زنی از محارم خود را خوشحال کند

فصل بیست و چهارم

گریه طفل و مرض وی

(حدیث ۱۹۸ کافی ص ۹۵ تهذیب ص ۲۲۵)

من لایحضره الفقیه ص ۳۳۳

امیر المؤمنین علیه السلام فرمود بچه که مریض میشود مرض او کفار

گناهان پدر و مادر است

(حدیث ۱۹۹ کافی ص ۹۶)

محمد بن مسلم گفت خدمت امام صادق (ع) بودم یونس بن یعقوب وارد شد دیدم ناله میکند امام (ع) با او فرمود چرا ناله میکنی عرض کردم حلقی دارم که دیشب تا صبح اذیت کرد امام (ع) یونس فرمود یونس پدرم از پدرش از رسول خدا «ص» روایت کرد که فرمود وقتی از اوقات جبرئیل نازل شد بر من در اینوقت علی و من هر دو ناله میکردیم جبرئیل گفت ای حبیب خدا چرا ناله میکنی گفتیم از گریه دو طفلی که داریم اذیت شدیم جبرئیل عرض کرد یا رسول الله بچه‌های شیعیان تا هفت سال که گریه کنند ثواب کلمه توحید (لا اله الا الله) دارد از هفت تا سن بلوغ

اگر گریه کند آنها استغفار برای پدر و مادر است از بلوغ که به بالا
روند پدر و مادر از حسنات و اعمال صالحه ایشان بهره مند میشوند و از
گناه آنها چیزی بر پدر و مادر نیست

حدیث ۲۰۰ توحید صدوق ص ۳۴۳ علل الشرایع ص ۳۸
رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود اطفال را برای گریه آنها
نیاز دارید زیرا گریه آنها تا چهار ماه اول شهادت بیگانگی خدا است و
چهار ماه دوم صلوات بر پیغمبر اکرم است و در چهار ماه سوم دعا برای
پدر و مادر است « بنا بر این زدن طفل برای هر يك از این سه چیز گناهی است
عظیم »

فصل بیست و پنجم

ثواب حامله شدن زنان و وضع حمل

و شیر دادن

(حدیث ۲۰۱ من لایحضره الفقیه ص ۳۵۳)

امیر المومنین فرمود رسول خدا صلی الله علیه و آله ثواب جهاد را
بیان میفرمود زنی عرض کرد یا رسول الله زنها از جهاد بی بهره اند حضرت
فرمود زن از وقتی حامله شود تا وقتی که بچه را از شیر بگیرد ثواب کسی

را دارد که در راه خدا برای حفظ کشور کوشیده است اگر در این مدت از دنیا برود ثواب شهید را دارد

حدیث ۲۰۲ امالی صدوق ص ۲۴۷

از امام صادق علیه السلام است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود هر زنی که در خانه شوهر کار کند و چیزی را از محل بیگانه نگیرد و نظر او در این عمل اصلاح زندگی و حفظ مال باشد خداوند بآن زن نظر لطف کند و کسی را که مورد لطف قرار دهد عذاب نمیکنند ام سلمه که از زنهاى رسول اکرم است عرض کرد یا رسول الله تمام خیرات را مردها برده اند و برای زنهاى بیچاره چیزی نمانده حضرت فرمود زن که حامله شود بمنزله روزه دار و شب زنده دار و سرباز فداکاری است که بجان و مال خود در راه خدا جهاد کند و هنگامیکه فرزند را بزاید بقدری ثواب و اجر دارد که کسی ثواب او را از بزرگی و عظمت نتواند بفهمد و هنگامیکه شیر دهد بهر مکیدنی که طفل میمکد معادل ثواب آزاد کردن بنده ای از فرزندان اسماعیل با او داده میشود ملائکه ای بر پهلوى او میزند که عمل جنسی را از او شروع کن و بطور مسلم آمرزیده شدی .

اگر توضیحات بیشتری درباره این چهار مرحله « خانه داری - حمل - زن - وضع حمل - شیر دادن » بخواهید مراجعه کنید بکتاب مادر تألیف حضرت آیت الله کمره ای آقای حاج میرزا خلیل مدظله که آن کتاب شرح این حدیث شریف است

فصل بیست و ششم

شبهات فرزند باقوام و فامیل

(حدیث ۲۰۳ کافی ص ۸۶)

امام صادق (ع) فرمود خداوند تبارک و تعالی برای رحم چهار محل خلق فرموده پس بچه که در ظرف اول رحم قرار گیرد شبیه پیدراست در دوم شبیه بمادر در سوم شبیه بعموها در چهارم شبیه به دائی‌ها میشود

(حدیث ۲۰۴ من لایحضره الفقیه ص ۲۳۴)

امام صادق علیه السلام فرمود خداوند تبارک و تعالی وقتی بخواند کسی را خلق کند تمام صوری که بین او و بین حضرت آدم علیه السلام در پدران او بوده جمع میکنند و بشکل یکی از آنها خلق می‌فرماید پس کسی نگویید که فرزند من شبیه من نیست و شبیه پدران من هم نیست

(حدیث ۲۰۵ کافی ص ۷۸)

امام صادق علیه السلام فرمود مردی زنش را نزد عمر برد گفت خودم سیاه زخم بچه‌ای زائیده سفید حکمش چیست عمر بحاضرین گفت

چه میگوئید گفتند زن زنا داده باید سنکسار شود زن را می بردند سنکسار کنند امیر المؤمنین علیه السلام رسید زن و مرد قضیه را خدمت حضرت عرض کردند حضرت از شوهر پرسید زن را متهم میدانی گفت نه حضرت پرسید در حال قاعدگی با او مقاربت کردی گفت یکی از شبها میگفت که من قاعده ام من خیال کردم بهانه کرده و از سر ما گریزان است با او نزدیک شدم حضرت از زن پرسید شوهر در ایام قاعدگی با تو نزدیک کرده گفت بلی از شوهرم پرسید که من مانع از شدم و او قبول نکرد حضرت فرمود بروید بچه از خود شماست و بطور مسلم خون بر نطفه غلبه کرد نطفه را از حال طبیعی خارج کرده

(حدیث ۲۰۶ کافی ص ۱۶)

امام محمد باقر علیه السلام فرمود مردی از انصار خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله عرض کرد این زن من و دختر عموی من است و از او جز خوبی و پاکدامنی و با عفتی چیزی ندیدم لکن بچه ای زائیده بسیار سیاه سوراخهای دماغش وسیع موهای سرش مجعد دماغش پهن کسی را در فامیل نمی شناسم که شبیه باو باشد حضرت از زن سؤال فرمود چه میگوئی عرض کرد بخدائیکه تو را پیغمبری برانگیخته از وقتیکه با من همسر شده کسی مرا ندیده حضرت تأملی فرموده سر با آسمان بلند کرد و فرمود هر فردی دارای ۹۹ رگ مختلف است که تمام آنها در نسب و خلقت طفل مؤثرند وقتی نطفه در رحم قرار گیرد تمام عروق معطرب شوند و از هر يك از آنها از خدا مسئلت دارند که طفل شبیه باو

باشد و این بچه از آن رگی است که فامیل تو از آن رگت خلق نشده اند زن
عرض کرد یا رسول بفریاد مظلومی رسیدی

فصل بیست و هفتم

ظرفیت رحم

حدیث ۲۰۷ کافی ص ۸۶)

امام صادق علیه السلام فرمود برای رحم چهارراه میباشد که نطفه
از هر راهی وارد شود طفلی جدا گانه تکوین میشود اگر نطفه از چهار
راه بتواند خود را وارد کند زن بچهار طفل حامله میشود
یکی از رفقا که در نقل موثق بود شنیدم که در طرف لرستان خرم
آباد در یکی از چادرهای ایل نشین اتفاقاً مهمان میشود گفت دیدم زنی
زائیده ظرف روغنی تقریباً سه کیلو روغن بود برای او آوردند زن چون
روغن را دید چهره درهم کشید من گفتم میل ندارد گفتند اعتراض
میکند که چرا کم آوردید من بسی تعجب کردم گفتند عوض این
توقع توانسته چهار فرزند بزاید در یک مرتبه تعجبم بیشتر شد
لحافی بود کنار زدند دیدم چهار طفل زائیده همه پسر هر آن در
شکفت زیادتری غوطه میخوردم گفتند این زن چهار مرتبه زائیده و
اکنون دارای شانزده پسر است هر دفعه چهار پسر زائیده

(حدیث ۴۰۸ قرب الاسناد ص ۶۴)

مردی آمد خدمت امیرالمومنین عرض کرد این زن جوان از من است و هنوز باکره است و عروسی نکردم اکنون حامله شده در حالیکه زنی است بسیار پرهیزکار و خوش سابقه و منم پسر مردی هستم که نتوانستم ازاله بکارت کنم و او بحال بکارت باقی است حضرت فرمود نطفه‌ات بر عورت او ریخته و هر زنی مدخل و مخرج دارد از یکی نطفه داخل از دیگری بول خارج می‌گردد و راه‌های چهارگانه رحم زیر مدخل نطفه قرار گرفته اگر نطفه در یک دهانه از دهانه‌های رحم قرار گیرد زن حامله بیک فرزند میشود و اگر از دو دهانه داخل شد بدو فرزند و از سه دهانه بسه فرزند و از چهار مجری بچهار فرزند حامله میگردد و زیاده بر چهار طفل نخواهد شد و این بچه از خودت میباشد و قابل‌ها هم این مطلب را تصدیق دارند

پایان

تالیفات مؤلف که بزبان فارسی طبع شده

- ۱- ازدواج در اسلام
- ۲- عایشه در صفی ام سلمه در صفی دیگر
- ۳- کلوبند عصمت فاطمه در مطالبته فدک

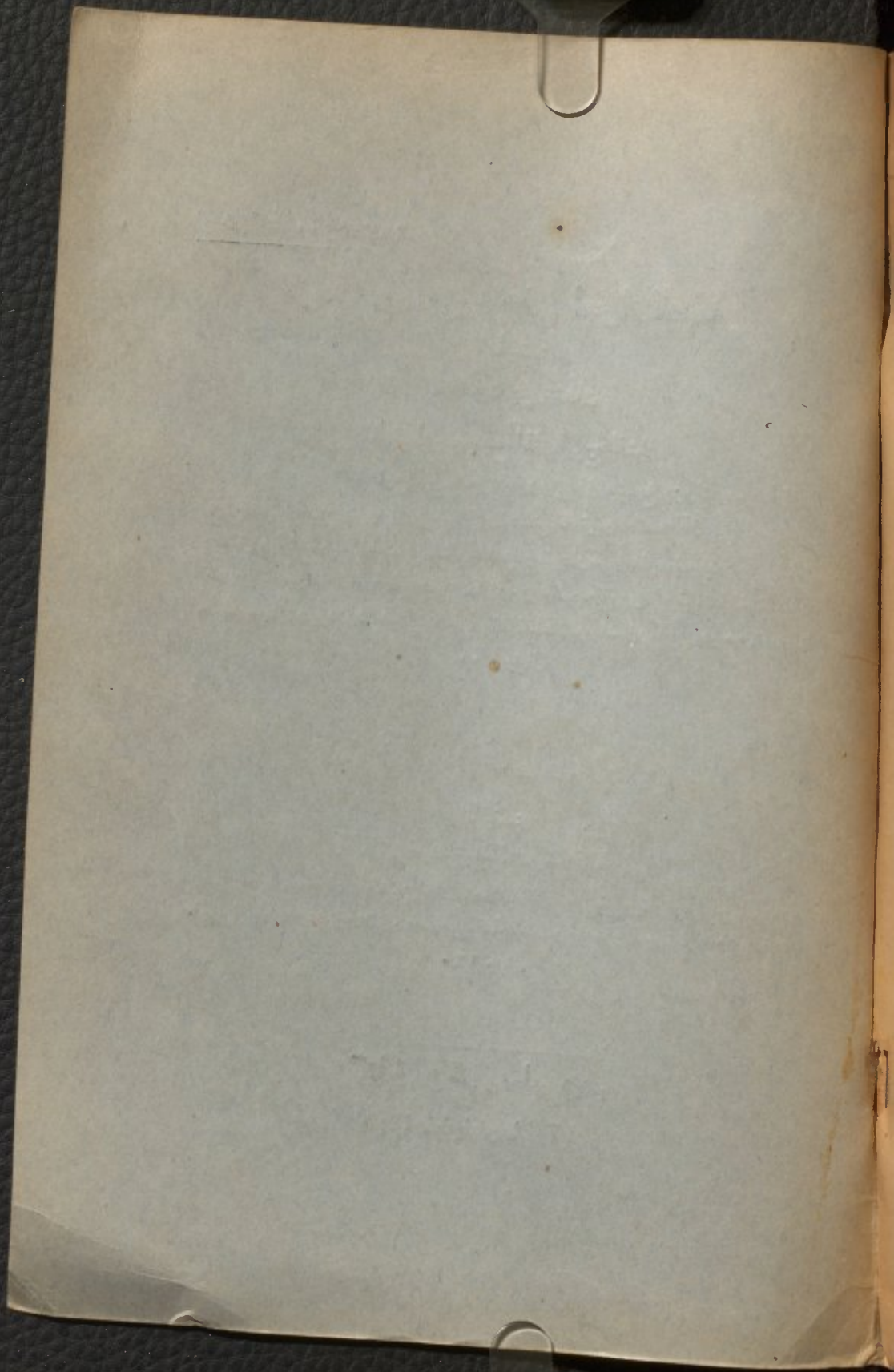
تالیفاتی که باید بطبع برسد بزبان فارسی

- ۴- اقتصادیات در اسلام
- ۵- اخلاق اجتماعی
- ۶- امام حسن (ع) و مجلس معویه یا فتح لوای حق در مرکز حزب

اموی

بشارت

کتابی بنام پیام ایران به نجد و حجاز بزودی منتشر میشود
در این کتاب دوره مبارزات ائمه اثنی عشر علیهم السلام با احزاب
باطل است از تالیفات حضرت آیت الله کمره ای آقاسی حاج میرزا خلیل
مجتهد مدظله میباشد

دو کتاب سوخته‌اند :

فردوس المرشدیه فی اسرار الصمدیه

تألیف:

محمود بن عثمان

بامقابلہ و تصحیح آقای ایرج افشار

در سرگذشت شیخ ابواسحق کازرونی از مشایخ بزرگ صوفیه قرن پنجم و از آثار نثری بسیار جالب قرن هشتم با ترجمه مقدمه آلمانی که متضمن دقائق و نکات مهم است این کتاب باعتبار نثر فارسی و عقاید صوفیه و جغرافیای تاریخی شهرهای فارس بخصوص کازرون و لهجه کازرونی و فوائد لغوی سودهای بسیار در بردارد با چاپ خوب و کاغذ اعلا و جلد زر کوب در ۶۰۰ صفحه ۳۰۰ ریال

تذکره شجرای معاصر ایران

تألیف:

آقای سید عبدالحمید خلیفانی

حاوی مجملی از شرح حال و منتخبی از اشعار سی و پنج تن از گویندگان نامی ایران در عصر حاضر. مصور با کاغذ اعلا و جلد زر کوب در ۵۰۰ صفحه ۱۶۰ ریال

کتابفروشی طهوری

طهران خیابان شاه آباد